

Аб метадах дыягностыкі і новых падыходах у лячэнні хваробаў стрававода, стануў, якія суправаджаюцца някраткай, захворванню страўніка, падстраўнікавай залозы, печані і кішчэніка вы зможаце даведацца, калі патэлефануеце дацэнта 2-й кафедры ўнутраных хваробаў Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдата медыцынскіх навук, урачу-гастраэнтралягу вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі Мікалая Вялічэвіча КАСПРАЛАВУ.

«Прямая лінія» адбудзецца ў рэдакцыі газеты «Звязда» СЕННЯ з 15.00 да 16.30 па нумарах: 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«ШЭРЫЯ» СОТАВІКІ ПА-ЗА ЗАКОНАМ?..

3 1 ліпеня апэратарам мабільнай сувязі прапануецца блакаваць тэлефоны са змененымі ідэнтыфікацыйнымі нумарамі

З пачатку наступнага месяца Генпракуратура прапанавала ў дагаворы, якія заключаюць апэратары сатавай сувязі, увесці норму, згодна з якой у выпадку высвятлення, што тэлефон мае «перашыты» нумар, адмаўляючы яго ўладальніку ў прадастаўленні паслуг, паведамляю на сустрэчы з журналістамі Генеральны пракурор Беларусі Рыгор Васілевіч.

Паводле слоў Рыгора Васілевіча, падобная мера дапаможа ў прафілактыцы крадзяжоў сатавай сувязі. Справа ў тым, што кожны пяты зарэгістраваны крадзеж у краіне — гэта крадзеж сатавай тэлефонаў. Да таго ж падчас праверкі праваахоўнікамі апэратару сатавай сувязі выявіўся цікавы факт: некалькі соцень тысяч тэлефонаў мелі перабыты ідэнтыфікацыйны нумары, а на тэлефоне з адным ідэнтыфікацыйным нумарам было зарэгістравана... 27 тысяч тэлефонных апаратаў. Улічваючы «папулярнасць» такіх крадзяжоў, праваахоўнікі і маюць намер зрабіць бессэнсоўнымі падобныя злучэнні. Грамадзянам жа, якія, зразумела, не хочучь апынуцца ў патавай сітуацыі, Рыгор Васілевіч прапанаванне не купляць «левыя» тэлефоны. Акрамя таго, ён паведамаў, што Генпракуратура накіравала прадастаўленне ў Міністэрства сувязі і інфармацыйных апрацоўванняў і кантролю за працы апэратару сатавай сувязі. Аналітычны дакумэнт быў дасягні і сатавамі апэратарам.

Закранючы крымінагенную сітуацыю ў краіне, Рыгор Васілевіч зазначыў, што меры, якія прымаюцца пракуратурай, паўплывалі на змяншэнне станаўчых тэндэнцый па зніжэнні дынамікі злачынстваў. Летась, напрыклад, колькасць зарэгістраваных злачынстваў знізілася на 5,8 працэнта, а цэжкіх і асабліва цэжкіх — больш як на 14 працэнтаў. Сёння за 5 месяцаў зніжэнне гэтага паказчыка склала 6,9 працэнта. Асабліва ён адзначыў паміж іншым сённяшні колькасць хуліганстваў (мінус 26,4 працэнта), разбурэнняў (мінус 19,2), рабаваньняў (мінус 18,7) і крадзяжоў (мінус 11,3 працэнта). Паводле яго слоў, па ўзроўню злачынчасці сумнае лідарства за Магілёўскім раёнам, Чыгуначным раёнам Віцебска, Брасцкім раёнам, Бярэзінскім і Пар-

ВІНАВАТЫЯ Ў АРГАНІЗАЦЫІ «ЖЫВОГА ШЧЫТА» СУПРАЦЫВІЯ ДА ПРЫГВАРОНЫ ДА 2 ГАДОЎ ПАЗБАўЛЕННЯ ВОЛІ УМОўНА

Двое супрацоўнікаў ДАІ Кастрычніцкага РУУС горада Мінска, якія ўдзельнічалі ў затрыманні невярарознага вадзіцеля на трасе Мінск — Мікашэвічы, прыгвараны да двух гадоў пазбаўлення волі ўмоўна ў папраўчым тэрмінам на тры гады. Тады прыгвар абвясціў суд Мінскага раёна. Суд прызнаў Генадзія Дарагаўкіна і Алеся Лектарчына вінаватымі ў перавышэнні ўлады і службовых павязаных, якія ім дадзены па службе, што пацягнула прычыненне ўрон у буйным памеры, істотнай шкоды правам і законным інтарэсам грамадзян, а таксама дзяржаўным і грамадскім інтарэсам (ч. 1 арт. 425 КК Беларусі). Винаватыя пазбаўляюцца права займаць пасады начальніцкага складу ў органах унутраных спраў на тэрмін тры гады. Таксама суд паставіў патрабаванне аб сплачэнні ў лік матэрыяльнага ўмязнення маральнай шкоды задовольніц у суме Вр22 млн. У іскавым патрабаванні аб сплачэнні матэрыяльнага ўрон адмоўлена. Акрамя таго, з винаватых будзе сплачана каля Вр700 тыс. з кожнага на карысць чатырох пацярпелых на расходи па аплаце дапамогі прадстаўнікам у судзе.

Кар. БЕЛТА.

КУП «Мінский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже здания ателье № 5, об. пл. 155,0 кв.м, расположенное: г. Слуцк, ул. Жукова, д. 21. Площадь зем. участка 0,0595 га. Начальная цена снижена на 20 % и составляет с НДС — 64 000 000 бел. рублей. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 22.02.2008 г. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 15.07.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Слуцк, ул. Уласовца, 3. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.07.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Мінск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактный телефон (8017) 224 61 34
Сайт в Интернете: www.rlt.by.
КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

Петришковский сельсоветком Минского района (Продавец) совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости» ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в Минском районе, в том числе: **Лот 1** - земельный участок в д. Должань, кадастровый номер 6236857011000016, площадь участка — 0,1740 га, начальная цена — 10 350 000 рублей; **Лот 2** - земельный участок в д. Новашино, кадастровый номер 62368570110000160, площадь участка — 0,1527 га, начальная цена — 10 380 000 рублей; **Лот 3** - земельный участок в д. Новашино, кадастровый номер 62368570110000131, площадь участка — 0,1546 га, начальная цена — 10 504 000 рублей. В непосредственной близости имеются сети электроснабжения. Победитель аукцион обязан возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона в сумме 70 000 рублей (по каждому лоту). Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», г. Мінск, МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Оплата за земельный участок должна быть осуществлена в течение 8 рабочих дней после утверждения протокола. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 29.07.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Мінск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.07.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Мінск, ул. Чкалова, д. 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34.
Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.
КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

ISSN 1990 - 763X

1 доллар США	2 125,00
1 евро	3 308,62
1 австралийский доллар	4 710,19
1 японский иен	958,26
1 швейцарский франк	137,35
1 польский злотый	984,66
1 российский рубль	90,00
1 украинская гривна	457,48

Курс валют	Курс валют
1 доллар США	2 125,00
1 евро	3 308,62
1 австралийский доллар	4 710,19
1 японский иен	958,26
1 швейцарский франк	137,35
1 польский злотый	984,66
1 российский рубль	90,00
1 украинская гривна	457,48

«3 адною думкаю аб шчасці Беларусі» Памяці Янкі Купалы

Як паведаміла карэспандэнт «Звязды» Алена Мацвасян, дырэктар Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы, 27 чэрвеня пройдуць традыцыйныя «Жалбы» па ўшанаванні памяці Янкі Купалы.

У гэты дзень а 8-й гадзіне адбудзецца імша ў касцёле Святога Роха (на Залатой Горцы), а 16-й гадзіне — ускладанне кветак да могилы Янкі Купалы на Вайсковых могілках.

Жыццё народнага паэта Беларусі Янкі Купалы трагічна абарвалася 28 чэрвеня 1942 года ў гасцініцы «Масква» — за некалькі дзён да 60-гадовага юбілею... Столькі часу прайшло, але і дагэтуль смерць паэта ўсё яшчэ застаецца загадкай (што гэта было: няшчасны выпадак? самагубства? забойства?).

Янку Купалу пахавалі ў Маскве. Урна з яго прахам захоўвалася ў крэмацый ў б'льым мармуровым пастамеце (цяпер экспануецца ў музеі). У 1962 годзе, да 80-годдзя паэта ў яго імя заставілі заагуды (што гэта было: няшчасны выпадак? самагубства? забойства?).

У праграме свята — выступленне беларускіх пісьмніцкаў, бардаў, фальклорных калектываў Маладзечанскага раёна, адкрыццё выставкі фалькларыстыкі «І зялёны, і песні, і кветкі...» народнага клуба аматараў фалькларыстыкі «Анюта» (г. Віцебск).

7 ліпеня, у дзень нараджэння народнага паэта, у 13 гадзін адбудзецца ўскладанне кветак да помніка Янку Купалу ў Мінску.

Тацяна ПАДАЛЯК.

РАСКРЫТА «ГУЧНАЕ» ЗАБОЙСТВА

Беларускія праваахоўнікі раскрылі «гучнае» забойства, учыненае больш за 10 гадоў таму: у студзені 1998 года ў пад'ездзе дома па праспекце Пераможцаў (тады пр-т Машэрава) ў Мінску загінуў грамадзянін Сірыў Аль-Фрэйджы Анвара Ада.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» выканаўца абавязкі начальніка ўпраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС Алег Слупчак, цэла загінула буйнае знойдзена ў паўпадвальным памяшканні пад'ездзе праз некалькі гадзін пасля таго, як ён пакінуў службовы аўтамабіль побач з домам. Паводле меркавання следства, матывы гэтага злачынства былі выключна карыслівымі. Загінулы з'яўляўся дырэктарам буйной камерцыйнай структуры і разлічваў на нашай краіне шырокамаштабную інвестыцыйную праграму.

Сёння апэратыўны дакладна ведаюць, што ў ліку асобаў, якія маюць дачыненне да гэтага злачынства, ёсць і двойчы судзімыя за забойства ўрадженец Чачні і пяцёрэ апоніх раней прыцягваліся да крымінальнай адказнасці. Усе шасцёра абвінавачаных ужо затрыманыя.

Ігар ГРЫШЫН.

Што адбылося на ГРЭС?

Учора раніцай на Лукомльскай ГРЭС адбылася аварыя. На момант вэрсты газеты інфармацыю адносна падрабязнага з'яўлення даваўся збіраць літаральна па крупінках.

Вядома, што на станцыі стравіла аўтаматычная ахова, якая адключыла турбіны. Што стала прычынай — на момант падрытоўкі матэрыялу высвятлялася. Без электрычнасці засталіся асобныя жыльы мікрараёны ў Віцебску і Мінску, стаў электратранспарт. Праз нейкі час падача электраэнергіі была адноўлена.

Паводле інфармацыі прэс-сакратара Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Валерыя Навіцкага, выратавальнікам-пажарным, на шчасце, працы не было. Некалькі гадоў таму міністэрства настаяла на тым, каб устаноўны кшталту бальніц і іх асобныя падраздзелы (рэанімацыйны аддзелены, напрыклад) у абавязковым парадку мелі аўтаномныя крыніцы энергазабеспячэння.

Таму часовай адсутнасці падачы электраэнергіі яны не заўважылі. Тым не менш пры неабходнасці выратавальнік-пажарныя газы былі прыйсці на дапамогу.

Сяргей РАСОЉКА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ГРЭСЦЫ ЗНОЎ ГАРЫЦЬ

На грэчаскую сталіцу Афіны насювае ацэнка моцны лясны пажар. Паводле інфармацыі месцовых уладаў, будынкам агонь не пагражае.

МЭТА АПРАЎДАВАЕ СРОДКІ?

Кіраўнік Федэрацыі футбола Турцыі Хасан Даган паабядаў ахвяраўцаў 1111 бараноў у выпадку перамогі нацыянальнай каманды ў паўфінальным матчы Еўра-2008 са зборнай Германіі (матч быў згуляны ўчора ўвечары).

А ў Іспаніі перад другім паўфінальным матчам, у якім сёння зборная гэтай краіны сустрэнецца з камандай Рэсіі, у продаж выпушчаны набор для здзяйснення рытуалу вуду, які ўключае ў сябе лясны, які паказвае футбаліста расійскай каманды. Набыць набор коштам 9,95 еўра прапануе іспанскі сайт cuatro.com. У набор уваходзіць ляска футбаліста, апрагнутага ў форму зборнай Рэсіі з нумарам 4 (пад

Чалавечы фактар як прычына аварыі на Лукомльскай ГРЭС

Да такой высновы прыйшлі спецыялісты падчас расследавання надзвычайнага здарэння, паведаміў намеснік дырэктара Лукомльскай ГРЭС Міхаіл Бондар. На час вэрсты газеты з 8 блоку працавалі 7. На блоку № 1 завяршаліся работы па яго ўключэнні і, такім чынам, у бліжэйшы час будзе адноўлены звычайны рэжым выпрацоўкі электраэнергіі, сказаў Міхаіл Бондар. Адназначна на пытанне аб магчымых прычынах аварыі, М. Бондар падкрэсліў, што «аварыя на Лукомльскай ГРЭС ніякім чынам не звязана з мадэрнізацыяй, якая тут ідзе, таксама поўнасьцю выключаны чалавечы фактар».

Дзіяна КУРЫЛА, БЕЛТА.

НЕРВОВАЯ ПРАЦА

Рабочы завода Atlantis Plastics у Кентукі паспрачаюцца з брыгадзірамі, пасля чаго ў аб'ядзены перанік схадуў дадому і вярнуўся на працу з пісталетам. Ён забіў чыявэрый і раніў дваіх рабочых завода, пасля чаго застрэліў само. Ці быў срод ахвяраў брыгадзіраў, і што стала прычынай спрэчкі — невядома.

А ў Зеленагорску пад Санкт-Пецярбургам 25-гадоўныя рабочы звярнуўся да гаспадарытаў з Узбекістана, занятых на будаўніцтве катэдраў, з просьбай прыкрыцьці. Паміж імі ўзнікла сварка, якая скончылася тым, што бульдзёрыст атрымаў удар па галаву. Пасля гэтага мужчына выйшаў на вуліцу, усеі у бульдозер і знёс дзве будаўнічыя бытоўкі. У выніку 20-гадоўны будаўнік загінуў на месцы, яшчэ трое атрымалі раненні.

«ДАРАГОМУ ДЖОРДЖУ»

Група жыхароў Сан-Францыска выступіла за перайменаванне адной з каналізацыйных станцыяў горада ў гонар цяперашняга прэзідэнта ШША.

Арганізацыя пад назвай «Камісія па прэзідэнцкім мемарыяле» прапануе ўвесці ў студэнці, пасля сыходу Буса з Белага дома, назваць яго імем стыходу ачысці сцёкавых вод Oceanside. Актывістам ужо атрымаўся сабраць у падтрымку сваёй ідэі больш за 8500 подпісаў.

ЦВК Беларусі прыняў ПАСТАНОВУ АБ УТВАРЭННІ ВЫБАРЧЫХ АКРУГ

Цэнтрывбаркам Беларусі прыняў пастанову аб утварэнні выбарчых акруг, ад якіх будзе выбірацца дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу чачвэртага склікання.

Як адзначыў сакратар Цэнтральнай камісіі Мікалай Лазавік, у складзе Палаты прадстаўнікоў — 110 дэпутатаў, значыць, на тэрыторыі Беларусі ўтварэцца 110 выбарчых акруг. Яны фарміруюцца з прыкладна роўнай колькасцю выбаршчыкаў па прапановах абласных і Мінскага гарадскога выканаўчых камітэтаў. Ужо ўстаноўлена сярэдняя колькасць выбаршчыкаў на акругу — 64 042 чалавек.

«Прапановы ўсіх выкананых на гэты момант вывераны. Яны аптымальныя і адпавядаюць патрабаванням заканадаўства», — сказаў Мікалай Лазавік. На падставе гэтых прапановаў у Брэсцкай вобласці будзе створана 16 выбарчых акруг, у Віцебскай — 14, Гомельскай і Мінскай — па 17, Гродзенскай і Магілёўскай — па 13, у горадзе Мінску — 20.

Плануецца, што 26 чэрвеня будучы апублікаваны межы акруг. Пасля гэтага пачнецца кампанія па вылучэнні прадстаўнікоў у склад акруговых выбарчых камісій. Яна завяршыцца да 11 ліпеня. Камісія будучы створана да 14 ліпеня.

Парламенцкая выбарчая кампанія, якая пачалася ў Беларусі, будзе мець больш адкрыты характар і параўнанні з папярэднім. Аб гэтым паведаміла ў размове з журналістамі пасля пасяджэння Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў яе старшыня Лідзія Ярмошына.

Паводле яе слоў, канцэптуальныя змяненні ў звязаных з заканадаўствам, не адбылося, «але могуць быць змяненні ў палітычным тоне кампаніі». Выбары будучы больш адкрытыя не з пункту погляду колькасці наглядальнікаў (у Беларусі заўсёды была самая высокая шчыльнасць міжнароднага назірання на прастору СНД), а з пункту погляду больш актыўнага ўдзелу ў ёй палітычных партый, якія прытрымліваюцца розных пазіцый,

БЕЛТА.

А беларускую мову абітуренты здалі лепш...

Максімальную колькасць балаў па 100-бальнай тэставай шкале набралі на сёлётым цэнтралізаваным тэсціраванні па рускай мове 6 чалавек. Нагадаем, што летась максімальны вынік быў ўсяго два балаў. Яшчэ 8 чалавек спынілі ўсяго за адзін крок ад гэтай высшай (іх веды былі ацэнены ў 99 тэставых балаў). А ў дыяпазоне ад 90 балаў і вышэй «упісаліся» 384 абітуренты.

Мы назіраем сёння высокую шчыльнасць аднак у вышэйшай частцы стоўбальнай шкалы, — расказаў у гутарцы з журналістам «Звязды» дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай ФЯСЬКОЎ. — Гэта дачыняецца ў роўнай ступені вынікаў ЦТ і па рускай, і па беларускай мовах. З іншага боку, не можам не адзначыць стратасціс ўзроўню падрытоўкі ўдзельнікаў тэставых іспытаў. Знайшліся сярэд абітурэнтаў і тыя, якія ўмудзіліся набраць нуль балаў па 100-бальнай шкале. Гэта значыць, што нават з прапанаваных варыянтаў яны не змоглі выказаць правільныя, ці, я любіць гаварыць апаненты тэсціравання, «не ўгадалі ніводнага правільнага адказу». Дарэчы, калі параўноўваць вынікі абітурэнтаў, якія здавалі на тэсціраванні беларускую і рускую мову, то атрымліваецца, што беларускую мову абітурэенты здавалі лепш. Ва ўсім разе па беларускай мове 50 балаў і больш набралі 20 працэнтаў абітурэнтаў, а на рускай мове ў гэтым дыяпазоне аказаліся 14,5 працэнтаў удзельнікаў тэсціравання.

Надзея НІКАЛАЕВА.

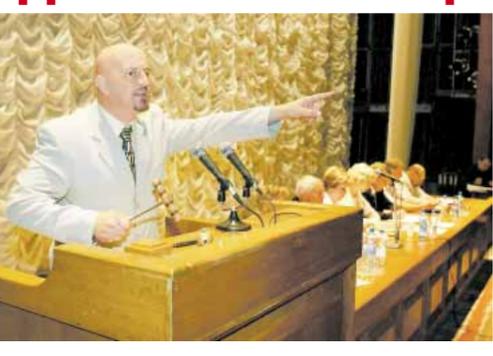
ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

28 чэрвеня 2008 г. у 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаармейская, 4) адбудзецца заключнае пасяджэнне дзесятай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трыага склікання.

САМЫ САМАБЫТНЫ «ДЫРЫЖОР» АЎКЦЫЁНАЎ

На апошнім аўкцыёне ў Мінску па продажы зямельных участкаў ва ўласнасць адзін з удзельнікаў таргоў так нічога не купіў, але задаволен пакадаў зал. Ён патлумачыў мне свой настрой такім чынам: «Сёння не халіла грошай, але гэты «жыўчык» пры бабачы мяне так завуў... У наступны раз куплю абавязкова». Суразмоўца вёў гутарку пра прафесійнага аўкцыяніста Віктара ШАЛКЕВІЧА, які лічыцца зоркай беларускіх аўкцыёнаў. Сёння спадар Шалкевіч гоць нашай рэдакцыі.

— Віктар, вас называюць галоўным аўкцыяністам Беларусі, які можа прадаць амаль усё. Калі пачыналася ваша новая прафесійная дзейнасць? — Усё пачыналася недзе ў 90-х гадах, калі Міжнародная фінансавая карпарацыя па дамоўе з беларускім Урадам прыйшла сюды і пачала праводзіць аўкцыёны па праграме малой прыватызацыі. Потым аўкцыёны ўжо сталі надзённай патрэбай. Шчыра кажучы, я быў не першым аўкцыяністам. Калі стартвала праграма малой прыватызацыі, пачаў шукаць нестандартныя падыходы, каб зрабіць аўкцыёны больш цікавымі. Тады мы рабілі часам эксперыментальныя аўкцыёны з музыккай — калі пераможца таргоў ішоў падпісваць прамакт і куксаператар уключыў святловы марш. Гэта было сапраўды здарова. Цяпер усё стала больш рэалістычным. Першыя аўкцыёны мы часам праводзілі ў вялікіх палацах культуры, тады я клікаў на дапамогу усё, што магло дапамагчы зрабіць з пратэктанальнага мараперыства маленькае шоу. Цікава па парабы, сёння стаў жорсткі, больш дынамічным час.

— Не, гэта немагчыма, мабыць... Каб падпісчыць тыя грошы, неабходна ўзяць паперы за апошнімі 15 гадоў. — А колькі аўкцыёнаў правялі, ведаеце? — Не, таксама не лічу. Я нейкім чынам спярша займаўся гэтай старыстай, але потым кінуў, бо лічба аўкцыёнаў цяпер, мабыць, вагаецца каля тысячы... — Па якім кошыце з апошніх аўкцыёнаў былі прададзены самыя дарагія зямельныя ўчасткі? — Быў такі выпадак, калі ў Мінску прадавалі вельмі «смячны» кавалачок зямлі плошчай каля 9 сотак у раёне праспекта Пераможцаў, што побач з Камсамольскім возерам. Тады кошт гэтага ўчастка зямлі павялічыўся вельмі значна і быў прададзены за суму каля 900 мільёнаў рублёў. — Былі ў вашай практыцы складаныя аўкцыёны, калі абстаноўка абвастралася? — Самыя складаныя, гэта, напрыклад, аўкцыёны самыя доўгія. Сапраўды доўгімі — калі ў Мінскім гарадскім цэнтры нерухомасці правадзіцца аўкцыён на права заключнага дамоўе арэнды тэрмінам на 5 гадоў. Была часам, што там у зале не ўсе змяшчаліся. Сапраўды складанымі былі аўкцыёны з

— Не, не залежыць. У мяне ёсць стабільная стаўка. Адначасна, і дай гэты ўсім пачытаць, не зайдзеце, калі ласка, даходам аўкцыяніста. Яны не вялікія, няхай і не малыя, але не такія, як вы думаеце. Стаўка стабільная, цвёрдая, але яна ніколі не залежала і не залежыць ад вынікаў аўкцыёнаў.

— Ваша фраза: «Не хвалюцца, панове пакупнікі, вы ж мільянеры!» — стала ўжо крылатай; а ўвогуле, багатыя сапраўды вельмі хвалюцца на аўкцыёнах?

— Паколькі я акцёр па адукацыі, то заўсёды стаўлю сябе на месца таго перанача, якога мне часам удаецца сыграць. Тут то самае. Я стаўлю сябе на месца людзей, якія сядзяць у зале. Гэта здаецца, што усё звычайна. Аднак, калі чалавек атрымлівае нумар, то магі ўжо працоўчы зусім па-іншаму. Багатыя — багатымі, але ёсць людзі, якія вельмі неахотно развітваюцца са сваімі грошамі. Побач могуць быць людзі, для якіх 50 мільёнаў рублёў — гэта не грошы. Усё гэта багача па людзях, якія сядзяць у зале, якімі вачыма яны на цябе глядзяць. Адым усё роўна, у іх там... Я не ведаю, адкуль бярэцца такія грошы. Другім цяжка, бо, відаць, яны свае «рубліскі» доўгі час зараблялі, ці нават пазычылі ў каго. Нагадайце, як я там пакупнікоў называю — панове? Звычайна я кажу «чановыя сябры». Заўсёды ў гэтых, калі напалоў сляпяня, ці напалоў глухія, а з'яўляюцца вельмі «крылаткі» і п'юцца.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Падпіска ў рэгіёнах

«Звязда» плюс Алеся...

альбо Актывістка і проста прыгажуня!

Карэспандэнтам падабаюцца бландзінікі. Яны рэкламуюць «Звязду»

І хто там сказаў, што моладзь у апошні час не вельмі цікавіцца сучаснымі маладзёжнымі друкаванымі выданнямі, тым больш, калі яны выходзяць на беларускай мове? Маўляў, лепш працягваюць навіны ў «виртуальных паўцінкі»? Цікавіцца хлопцы і дзяўчаты, аказваецца, друкаванымі СМІ, дзе расказваюцца пра жыццё іх равеснікі. Нават вершы на беларускай мове пашуецца.

У гэтым упэўніўся ваш карэспандэнт у памяшканні галоўнага віцэ-презідэнта аддзялення паштовай сувязі, дзе прайшла прэзентацыя беларускіх маладзёжных выданняў. Акцыя была арганізавана ў рамках абласнога семінара кіраўнікоў БРСМ. Лідары гэтай самай масавай маладзёжнай арганізацыі прыехалі ў Віцебск з усіх рэгіёнаў вобласці.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

З самага пачатку было цікава. Першага сакратара райкама БРСМ Першамайскага раёна Віцебска Таццяну Радзькову папрасіў даверыць рэкламаваць «Звязду» адной з удзельніц акцыі. І так здарылася, што імя ў яе — Алеся! «Алеся, Алеся, Алеся...» — памятаецца пэна! Такое прыгожае беларускае жаночае імя!

«Наша» Алеся ў фірмовым «звяздовым» адзенні выглядала яшчэ больш прыгожа. Чырвоны колер пасуе ёй. Алеся Ліванава (на здымку) — навучэнка Віцебскага дзяржаўнага тэхналагічнага каледжа.

— А знакімы акцёр Ліванаў, які сыграў Холмса, ваш сваяк? — цікавіцца.

— Вельмі можа быць! — адказвае прыгажуня. Яна ўжо скончыла першы курс — будучы тэхнік лясной гаспадаркі. Гэтая гарадская дзяўчына вельмі любіць лес. Займаецца конным спортам. Сказала, што піша вершы. Зразумела, па натуре — актывістка. Ну, проста усё як у той папулярнай камедыі Гайдая.

Алеся на вуліцы запрасіла прахожых прысціць на прэзентацыю. Безумоўна, хлопцам цяжка было ёй адмовіць. Унутры залы было весела. «Звязда» пастаралася, каб пытанні спецыяльнай віктарыні былі жартоўнымі. Напрыклад: «Ці жанаты ўласны карэспандэнт?», «Ці ёсць у яго дзеці?», «Ці трапіў ён у медыцынскі выцвярэннік?» (адказ — вядома ж, трапіў: «каб падрыхтаваць артыкул»).

Безумоўна, і сур'ёзная інфармацыя пра паштовую гісторыю найстарэйшай у нашай любай краіне гэтыя была дзедзінка да моладзі. Падчас мерапрыемства гралі на гітары, удзельнічалі ў розыгрышы латарэй, дзе ўсе атрымлівалі сувеніры. Думаецца, такіх акцый павінна быць болей. Тым больш, што ўкладка ў «Звязду» — «Чыровая змена» — вельмі цікавая. А каб стала яшчэ цікавейшай, удзельнікі віктарыні прадумвалі тэмы для будучых публікацый. Паспрабуем, напішам...

Аляксандр ПУКШАНКА.
Фота аўтара.

Здарэнні

Пайшоў па ягады і заблудзіўся

Амаль суткі шукалі супрацоўнікі міліцыі, МНС, аднавіскоўцы хлопчыка з вёскі Аранчыцы Пружанскага раёна. Сямігадовага Максім пайшоў з большымі дзецьмі ў лес па першыя чарніцы і адстаў ад кампаніі. Спачатку таварышы шукалі Максіма самастойна. А потым пайшлі ў вёску і паведалі бацькам. Пад вечар на пошукі накіраваліся трыццаць чалавек: міліцыянеры, выратавальнікі, жыхары вёскі. Быў нават аўтамобіль хуткага рэагавання, які падаваў гукавыя і светлавыя сігналы. Але нічога не дапамагло. У дзве гадзіны ночы, у поўнай цемры, пошукі даялося спыніць. А на світанні зноў пошукавая група пайшла працясаць лес. І толькі а палове сямёй раіцы адзін з дарослых літаральна наткнуўся на соннае дзіця. Хлопчык стаіўся, сплakaўся і заснуў.

Хата гарыць, а яна спіць

Суседзі адчулі едкі пах дыму, які ўжо валіў праз усе шчыльнікі, і выклікалі пажарных. Байцы падраздзялення МНС выламалі дзверы ў кватэру, у якой было поўна дыму, а гаспадыня ад шуму нават не прачнулася. Яна моцна спала на канале пасля добрага падпіткі. 48-гадоваю кабэту разбудзілі і вывелі з дома. А пажар на кухні ліквідавалі. Працверзела і, напэўна, усядоміла, што жыццём абавязана перш за ўсё пільным суседзям свайго дома па праспекце Машэрава ў Брэсце.

Яна СВЕТАВА.

МАЛЕНЬКІЯ РАДАСЦІ ПРЫ МАЛЕНЬКІМ ВАДАЁМЕ

Зямля — гэта рай, падораны нам Прыродай, і чалавеку вельмі важна знайсці ў ім свой куточак

Калі ў вас ёсць хоць нейкі лапік зямлі для адпачынку, а на ім няма маленькага вадаёма, то вы многае губляеце, і не толькі ў эстэтычным плане.

Тры гады таму на сваёй дачы я выкапаў дэкарэтыўны вадаём памерам 2x2 метры, пасярадзіне захапіў 200-літровую бочку, усё зацэментавану, зрабіў невысокую дэкарэтыўную сценку з аднаго боку, паставіў лаўку і атрымаўся куточак, дзе можна пасядзець пры вадзе. Наўкол касачы балотныя і сібірскія, каны, папараці, дзівасіл, лотаць, мята... Можна адпачыць і паназіраць.

Адуку ў вадзе з'явіліся сімлікі рознай формы, балотныя жабы і нават яліёная квакаша — жаба, якая лазіць па дрэвах... не вядома. Паступова наўкол вадаёма стварылася своеасаблівае біясцэма. Прылятаюць верабі і папцы вады і пакупца, даялося ўбачыць і пліску, а што да чынолаў і васаў, то ад іх шум стаіць, як каля вулля. Завіталі і шэршы, прылятаюць па адным — набяруць вады і цяжка узлятаюць. Наскажаме сур'ёзнае. Стары, які да ваіны служыў у польскай кавалерыі, расказаваў. Аднойчы іх эскадрон ішоў маршам уздоўж лесу, і тут напалі шэршы. Праз хвіліну, як той ураган, яны расшматалі кавалерыстаў на некалькі кіламетраў. Адзін чалавек загінуў.

У шэршы не ўкус, а як удар кувалды. Той, хто зведаў яго, гаворыць, што шэршыя лепш не чапаць, а ў цэлым — гэта даволі міралюбівае істота, занятая сваёй справай — лоўляй розных насякомых.

У мінулым годзе мяне чакаў сюрпрыз. Вада была празрыстая, і ўвагу прыцягнулі чорныя кропкачкі, якія варушыліся, а праз колькі дзён убачыў, што гэта апалонкі. Ішоў час, яны падраслі і ўжо ўсё дно ад іх стала чорным. Даялося апалонкаў падкармливаць. Бывала, кінеш хлеба ці адваранай бульбы — тут жа аблепаць.

Цікава назіраць было, калі ў апалонкаў адраслі лапкі і пачалі адвальвацца хвосцікі. Трэба выходзіць на сушу, але малюсенькай жабцы надзвычай цяжка гэта зрабіць. Выпаўзе на бераг і назад у ваду; зноў на сушу... і з кожным разам на нейкі сантыметр усё далей ад стыхіі, у якой нарадзілася.

Я перажываю за жабак, а жонка з вёдрамі туды-сюды — палівае капусту кальрабі, брусельскую, брокелі, цягнуто, белаканчаную... Ніхто яе не прымушае, я нават адгаворваю, але кожны чалавек — гаспадар свайго лёсу...

Дзесьці на пачатку жніўня ўсе апалонкі пакінулі вадаём і ўсе, здавалася, сукаліся. Але неж ноччу я выйшаў з хаты, уключыў ліхтар і аслупянеў. Няма ку-

ды нагу паставіць — паўсюдна скачучы жабы!

Думаў, што ў мяне вывеліся лугавыя ці балотныя жабы, а аказалася, што гэта ралухі — жабы, якія хаваюцца пад карчамі, каменнем і добра нам вядомыя. Скура ў ралухі хоць і пакрытая бугаркамі і на выгляд жаба непрыцягальная, але надзвычай карысная і нават занесена ў Чырвоную кнігу.

Закралася авантурыстычная думка: «А можа, стварыць эксперыментальную ферму па развядзенні гэтых ралух ды пастаўляць іх на Захад?» Сёлета маленькіх ралух на агародзе мноства. Хоць большасць і не перазімавала, але тыя, што выжылі, ужо памерам з гузік. Жывуць гэтыя жабы да 40 гадоў, так што і пасля мяне экалагічная сітуацыя на агародзе будзе пад поўным кантролем.

Прырода — вялікі рэгулятар і ў ёй усё мудра. Хваляваўся: а што будзе, калі і сёлета выйдзе на бераг з майго вадаёма столькі ж зямнаводных? А гэтым летам — ніводнага апалонка.

Праўда, у мяне цяпер іншы клопат. Упусціў у ваду двух карпаў памерам у далонь. Выратаваў ім жыццё, бо рыбу прывезлі на продаж, а яны ў адказ адгрызлі сцябліны гарлачка. І яшчэ прыкмеціў, што мае карпы дужа любяць сыр

«Галандскі». Толькі пакрышыш, як ужо няма. Не ведаю, як рыба на сыры прыбаўляе ў ваду, але рэнтабельнасць тут з мінусам.

Пад зіму карпаў трэба выпускаць у раку, бо ў вадаёме пад лёдам затхнуцца, а з'есці не змагу — прывык...

Нежэй зашоў сусед, ён трапевае каня і ўсім дачнікам наўкол заворвае соткі, паглядзеў на вадаём, нічога не сказаў, але, адыходзячы, пакрыўчы галавой.

І за гэта дзякуй, хоць на гэты раз не павучаў, як жыць. Жонка таксама любіць паглядзець на ваду, але разам з гэтым іншым разам скажа: «Вось прыйдзе ў гэтую хату другі гаспадар і з матам будзе ў яму ад твайго вадаёма скідваць попель і смецце».

Магчыма, так і будзе, але мяне радуе гэты дзень, гэтая хвіліна, бо жыццё такое кароткае.

Сымон СВИСТУНОВІЧ.

Наша прымежа

Тамашоўка — мяжа краіны

Вёска Тамашоўка мяжуе з двума краінамі. Па Заходнім Бугу праходзіць дзяржаўная мяжа Рэспублікі Беларусь з Польшчай, а крыху на поўднёва — мяжа з Украінай. Дзейнічае беларуска-украінскі прагранпереход «Тамашоўка—Пішча» на трасе Брэст — Шацк.

Гэтыя мясціны здавён вызначаліся сваёй маліюнай прыродай, адметнай гісторыяй. А ў 70-я гады мінулага стагоддзя Тамашоўка і суседнюю Камароўку знакамітымі зрабілі першы касманат Беларусі Пётр Клімук. Цяпер на радзіме двойчы Героя Савецкага Саюза адкрыты музей касманautaў.

У даліне Заходняга Буга, так званым урочышчам Гарынец, папнач ад Тамашоўкі археолагі знайшлі пасяленне старажытнага чалавека. Яшчэ ў перыяд неаліту на станицы Уладава імператара Мікалая II. Гаспадар наведваў тады дом іневаліды салдатаў руска-крымскай вайны, адкрыты папарцікам Аляксандрам III.

Цяпер на тым месцы, на жал, акрамя адзінаго алеі нічога не засталася. Толькі старажылы расказваюць, што чулі ад сваіх дзядоў і бацькоў, якога высокага ўзросту быў гэты інтэрнат для старых і хворых воінаў. Побач былі асобныя могілкі, дзе знаходзілі апошні спачын жыхары таго «пансіяната». Нічога з гэтага не пакінула апошняя вайна.

Але турыстам тут абавязкова пакажуць не зусім звычайныя для гэтых мясцін могілкі, дзе роўнымі радамі ўкладзены невялікія паўкруглыя пліткі. На гэтым месцы пахаваны 1346 салдатаў кайзераўскай Германіі, Аўстра-Венгрыі, Польшчы і рускай арміі, якія загінулі ў баях Першай сусвет-

най. Наогул зямля бліз Тамашоўкі і Камароўкі занадта шчодрата палітая крывёю. У 1942 годзе фашысты стварылі за вёскай гета, і 2200 яго вязняў знішчылі. Іх брацкая магіла абазначана сімпільным манументам. А да пачатку вайны тут размяшчалася не адна, як цяпер, а дзве пагранічныя заставы. 22 чэрвеня пагранічнікі ўступілі ў няроўны бой і 10 гадзін стрымлівалі ворага. 33 салдаты і афіцэры — вартавыя граніцы — засталіся на вачэй пад Тамашоўкай.

Сёння бліз Тамашоўкі таксама знаходзіцца застава Брэсцкай чырванасцяжнай пагранічнай групы. Застава цяпер ахоўвае дзве мяжы — польскую і украінскую. За дзясцігоддзі змянілася многае, нават тэхналогіі аховы мяжы. Сучасныя пагранічнікі, у адрозненне ад папярэднікаў, у іх галоўным былі зоркія вочы і бінокль, сочыць за пераўрашчэннямі мяжы з дапамогай камп'ютара. На многіх участках устаноўлены камеры. Таму быць у дзюры — гэта яшчэ і быць за маніторы і счытваць інфармацыю. Як гэта робяць дзяржаўны сяржант Дзмітрый Зуб і радавы Уладзімір Фралюк (на здымку). Дзмітрый — брастаўчанін, Уладзімір — з Гомеля. Хлопцы гаварылі, што цяпер, каб трапіць служыць на мя-

жу, трэба мець не толькі добрае здароўе, але і высокі бал атэстацый. Яно і зразумела.

А ў звальненне, калі такое здараецца, ім ёсць куды пайсці. Тамашоўка сёння — суперсучасны аграгарадок. Масцовае добраўпарадкаванне, малыя архітэктурныя формы ўраджаюць арыгінальнасцю. Побач са школай узведзены спартыўна-аздаўленчы комплекс з басейнам, стадыёнам, спартыўнай залай. Дарэчы, цэны на сезон у басейне, на трэнажоры нашам тэніс-жазішчыца за гарадскіх. Аграгарадок Тамашоўка — гэта яшчэ і набліжанага да гарадской інфраструктура, тутэйшыя гасцініца і рэстаран упэўнена трымаюць марку. І галоўнае, вясцоўцам ёсць дзе працаваць і зарабляць грошы. Адкрыты невялікі прадпрыемства. ААТ «Камароўка» — перспектыўная гаспадарка. Як сказаў яе дырэктар Васіль Пракаповіч, летась сярэдняя зарплата працяўнікоў складала 540 тысяч рублёў, сёлета яна ўжо 680 тысяч. Вядуцца вялікая рэканструкцыя, будаўніцтва. Для людзей узводзіцца не проста сучасныя, але і прыгожыя, зручныя дамы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Брэсцкі раён.

МУС не плануе адкрываць новыя папраўчыя ўстановы

Аб гэтым паведаміў журналістам міністр унутраных спраў Уладзімір НАВУМАЎ.

Паводле яго слоў, сітуацыя ў месцах пазбаўлення волі дасягла кантраляемай і як таюць праблемы перапоўненасці няма. У прыватнасці, дастаткова свабодных месцаў у следчых ізалятарыях, у калоніях, куды лоўць трапляюць упершыню. Месцы пазбаўлення волі для няпоўнагадовах разлічаны на 850 месцаў, рэальна тут адбываюць пакарэнне каля 450.

Пры гэтым кіраўнік МУС адзначыў, што міністэрства не толькі не плануе адкрываць новыя калоніі, але ў бліжэйшы час мае намер закрыць адну такую ўстанову ў Мінску.

Легалізацыя прастытуцы ў Беларусі немэтазгодна, лічыць Уладзімір Навумаў.

Ён падкрэсліў, што павінна быць захавана адказнасць за гэты від правапарушэнняў.

БЕЛТА.

Насваў гэту простую рэч ляскай — так, як у нашых мясцінах называлі яе здаўна, ды старыя людзі называюць і цяпер. Але... У акадэмічных слоўніках такога азначэння не знайсці. Ёсць «ляска» і «ляскат» і таму падобнае. Ды ўсе ж мы чулі пра жанчыну ласкавую, якая абдасамі паліжывала. Але на май-Віцебшчыне існуе гэта слова, няхай яно будзе з аднакай — абласное. Дарэчы, у пачатку XX стагоддзя запісана тут прылеўка: Дайце мне ляскачу папіраўска, Паўду к дзевачкам зяліцкаса.

Вы зразумелі, што размова пойдзе пра такую простую, і сёння яшчэ часта самаробную рэч, на якую абіраецца чалавек у час хады, найчасцей хворы ці кульгавы, часам проста для надання сабе важнасці, а часам па сваім службовым стане ці сацыяльным становішчы.

Найчасцей гэту рэч на Беларусі называюць кіем. Паходзіць слова ад польскага кі, яго можна выламаць з арэшчыны, з бярозы, ды з любога дрэва, калі ў дарозе, як кажучы, спатрэбілася трэцяя нага. А можна вышукваць і зусім прыгожы, можна набыць крамыні.

У стараці кій адабраць — забраць у беднага апошняе, што ён мае, небарака.

Чалавек з кійком выклікае мікволі нейкую спагаду. Але беларус умее пасміхнуцца і з не зусім смешнага. Помнім жа песню? А як бабка паднірне, То дзед кіем паігне.

І усё-такі кій — гэта найчасцей паважны ўрост, а то і глыбокая старасць, які трэба адпачаць даніну павагі. На фотаздымках апошніх гадоў свайго жыцця Язуб Колас заўсёды з кіем. Праўда, стварачы помнік на плошчы яго імя, скульптар змясціў пазя сярод сваіх герояў без гэтай простай рэчы.

Ёсць у Аркадзя Куляшова, відаць, апошні прыжыццёвы зборнік «Хуткасць». Кніга невялікая, але вельмі важкая, па сутнасці гэта падраўнак усяго жыцця і творчасці, які зрабіў паэт. І гэта сапраўды пазія: Заплух той дом, што быў мамі эняздом, Што ў свет пусціў і радасць і бяду маю. Не вечна ўсё пад месяцам сярлом, Хоць ён не жаў нікога, — так я думаю, Сялом і полем ідуць з кійком.

А ёсць жа яшчэ кій патончаны на канцы, які выкарыстоўваюць для гульні ў бильярд. Ніколі не захаплюся гэтай гульні, хоць яна ў нашым юнацтве была ў гарадскіх распусноўджаных. Ёю захапляліся шматлікія афіцэры мясцовага гарнізона. У До́ме афіцэраў стаяла некалькі сталяў, дзе на-

грашавы інтарэс змагаліся як афіцэры, так і мясцовыя майстры з цывільных. Мы браіліся за кій толькі ў пераліках, калі сталы былі вольныя. І як правіла кісвалі. Кіс — няўдалы ўдар кіем па шары. Гэта ад англійскага kicks.

Але ж і ляска, і кій — гэта тая ж палка.

Недарма, каб сказаць пра нешта аднолькавае, роўнае, гавораць — не кіем дык палкай альбо ці кіем ці палкай.

Раней распуасуджаны вобраз селяніна: у лапцях, на плячы на сукаватай папцы торбачка з хл-

ад нямецкага Spitzruten, сёння яно, відаць, малазразумелае маладым. А для рэкрутаў-беларусаў, якія заклікаліся ў царскую расійскую армію на 25 гадоў — гэта было страшнае слова. Выстрайліся дзве шэршні салдатаў з нуткімі палкамі, шпіцэрунамі ў руках. І праз гэты строй (часам у тысячу чалавек) прагналі вінаватага, на погляд камандзіраў. Не ўдарыў — сам пойдзеш скрозь строй. Часам пад гэтымі палкамі і паміралі. Прышло гэта ў Расію з Еўропы. І прыжылося, праіснавала з 1701 да 1863

«Вонзая в дубовый пол острие посоха, вошел патриарх Иоаким. Истопленные в темных владинах, глаза его устремились на низменные окна под сводами. С той стороны к цветным стеклышам прильнули головы стрельцов, влезших на лестницы. Патриарх поднял сухую руку и

шчыкаў, уязджаем у вёску. Тут на перакрываўанні павінен стаць салдат. Яго няма (знойдзем по-тым у садочку спячага на сваім аўтамале), але на перакрываўанні заміць калок, да яго прывязана гэта самае паласатае жазло. Напрамак руху абазначаны.

На пасахох — так наліваюць апошнюю чарку. Але гэта рускі дошпін. Не ведаю, як у сталіцы, але ў нашай правінцыі, у вяселлі, у нашай біядзе, калі адсюль-дзіць госяць, то наліваюць яму, запрашаючы выпіць аглаблеўма. Нават моладзь, якая не надта ласчыцца да роднай мовы, добра ведае гэты выраз. А каталікі, дык яшчэ і на польскі лад прамаўляюць — аглаблеўго.

Думаецца, гэта і ўсе назвы простай рэчы, пра якую сёння ідзе гаворка? Ды не.

Ёсць кавяня, кавенька — тая ж палка ці кій для апоры пры хадзе. Не блытаць з кавялюй. Кавяля — самаробны драўляны пратэз для нагі. Чалавек з кавялюй цяпер цяжка ўбачыць. Ёсць лёгкія пратэзы. Але і з пратэзам бянознаму чалавеку цяжка хадзіць з адной кавенькай ці кійком. Патрэбны мыліцы — спецыяльныя палкі з папярочнымі ўверсе і ў сярэдніх частках, на якія ці на якую абіраецца бязногі чалавек, альбо чалавек з хворымі нагамі.

Кульба ці кульбака — палка з загнутым верхнім канцом таксама для апоры пры хадзе.

Янка Брыль распыадае пра земляка-аферыста, які самахоць прысвоіў сабе званне маёра. Самазванец? Так, але ж ваяваў гэты самазванец сумленна.

«Насустрач мне ішоў, злёгка пакульваючы, шыкоўны савецкі маўль — з залатымі пагонамі, з думою ордэнамі і, як адрозу падломя, мноствам медалёў. Ён падпіраў далікатнай кульбачкай, відаць, не толькі для большай важнасці, але і з патрэбы, бо на яго парадным кіцелі была і жоўтая стужка цяжкага ранення».

Так, у асноўным, усё гэтыя рэчы — ад лясачкі да кульбачкі — трымаюць у руках з не вельмі радаснай прычыны. Але ёсць, што і для шыку. Ствараны Чарлі Чаплінам вобраз смешнага чалавечка быў бы няпоўным менавіта без палачкі, па руку ў тростачкі. А «Залатую цялю» Ільфа і Пятрова? Па-нікоўскі расказвае Балаганаву, ён жывіў у «раньшых» часы. Яго кармілі палачка і цёмныя акулеры.

А як часта чыталі мы пра смяротныя клінікі ў гэтых самых палачках. А што сабой уяўляла булбашка кія Воланда з «Майстра і Маргарытаў» Булгакава? Такая вось простая рэч.

Алесь КАСЦЕНЬ.
г. Пастава.

ЛЯСКА

бам. Але і абіраліся, абіраюцца на палкі-кывулі. Дарэчы, палка (горача) можна хакаць доўгачыну. Палачкай карыстаецца дырыжор, кіруючы аркестрам. А на вяселлі людзі і усміхаліся: свату першая чарка і першая палка. І вось такое народнае мудраслоўе: Грэх у мех. Палкай па мяху — Будзе без вяху.

Так, з палкай звязаны і гвалт, прымус. У Пятра Глебікі: Вам з нараджэння невядома Нядоля палкі і ярма.

З-пад палкі — пад прымусам, змушана.

Палка з двума канцамі — пра тое, што можа скончыцца і добра, і дрэнна.

Перагнуць палку — перастарацца, зрабіць зашмат і на шкodu.

Устаўляць палкі ў колы — перашкаджаць, шодзіць некаму, нейкай справе.

года. Білі такімі палкамі і салдатаў, і удзельніку сялянскіх хваляванняў.

Не падумаць, што ў мінулыя часы на Беларусі не было цялесных пакаранняў. Былі для сялян батагі, тая ж самая палка. І пакутніку мала важна: ішоў ён пад палкамі скрозь строй альбо ляжаў пад імі на зямлі. Ва Уладзіміра Караткевіча: Лёс аднолькава нас адзначаў, Але Муж — не той, хто не знаў батагаю, А той, хто пад імі маўчаў.

Ды не будзем так скрушаны. Дарэчы, сёння і ў правінцыйных крамах прадаюць доўгія булі белга хлеба. Называем мы іх батонамі. А гэта ж ад французскага baton, што азначае — палка.

Даўгі кій, якія абіраюцца пры хадзе, называюцца пасахам. Як там насаморч адбылася трагедыя з забойства сына Івана Жалівага — пакрыта туманам гісторыі. Але на вядомай карціне расійскі цар падтрымлівае на руках сына, а пад ім ляжыць пасах, як прылада забойства.

Пасах абавязкова трымаюць у руках сваячэннаслужачыя высо-

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА ІІ ПАЎГОДДЗЕ 2008 ГОДА З БЯСПЛАТНЫМІ УКЛАДКАМІ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ	СВЯЯ СПРАВА	ЖЫСАНДОЛЯ
Чырвоная	Купі лепшае!	Краіна здароўя
ТАВАРЫ	ТАСАПТ	ЦЭНЫ

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ	63850	9200 рублёў на месяц 276
-------------------------------	-------	-----------------------------

Падман камунальных службаў дачніку-гараджаніну не даруюць

3 гарпасёлка Краснасельскі Ваўкавыскага раёна патэлефанавала пенсіянерка, якая на летні час збіраецца паехаць пажыць у вёску — у бацькоўскую хату, так званую дачу. Як няцяжка здагадацца, пытанне яе датычылася аплаты камунальных паслуг у гарадской кватэры ў гэты перыяд. Паколькі ніякіх лічылнікаў там не устаноўлена, заўніца цікавілася: ці можна нейкім чынам ёй эканоміць і што для гэтага трэба зрабіць?

Як паведамілі «Звяздзе» ў Міністэрстве жыллёва-камунальнай гаспадаркі, нічога прынцыпова новага ва ўрагуляванні дадзенага пытання паміж гараджанінам і абслуговай арганізацыяй (тым жа ЖЭСам) за апошні час не з'явілася. Так, калі наша чытка збіраецца паехаць пажыць у вёску (на тэрмін звыш 10 сутак), у яе ёсць шанец эканоміць на аплаце камунальных паслуг у гарадской кватэры. Але пры выкананні пазуных патрабаванняў. Чытка можа паведаміць арганізацыі, якая налічвае плату за камунальныя плацэжы, аб мяркуючым выездзе з месца жыхарства і на працягу самі дзень пасля вяртання назад прадставіць дакумэнты, што пацвярджаюць яе адсутнасць, напрыклад, у той жа ЖЭС. У выпадку, калі грамадзянка не хоча паведаміць або не мае такой магчымасці адразу, дык пасля вяртання на пастаяннае месца жыхарства яна абавязана на працягу тых жа сямі календарных дзён прадставіць дакумэнты, што пацвярджаюць адсутнасць па пастаянным месцы жыхарства — каб арганізацыя магла правесці пераразлік платы за камунальныя паслугі. Такім дакументам можа быць даведка па форме, зацверджанай пастановай Савета Міністраў ад 16.12.2005 г № 1466, з дачнага кааператыва, з сельскага Савета і інш., дзе павінны быць указаны тэрміны знаходжання, пражывання чалавека ў дадзенай мясцовасці, населеным пункце.

Раней ужо неаднойчы паведамылася, што часам такія пенсіянеры, якія нібыта жывуць пазуны час за гарадамі, насамрэч вяртаюцца ў свае кватэры па будзённым справах: памыцца, памыць бялізну, зрабіць хатнія нарыхтоўкі з вырашанага на дачным участку ўраджай. Карыстаючыся тым жа вадай, пры адсутнасці лічылнікаў, яны спажываюць яе бясплатна. Зразумела, для сябе, хоць у выніку церпяць наваколняя, дзяржава. Так быць не павінна, лічыць камунальнік. Вядома ж, і дачніку час ад часу трэба пад'ехаць у горад па сваіх справах — гэтага яму забараніць ніхто не можа. Як і прыняць душ, памыць бялізну і інш. ва ўласнай кватэры. Толькі рабіць гэта трэба афіцыйна, з паведамленнем у абслуговую арганізацыю пра сваё знаходжанне ў кватэры і, зразумела, аплатай камунальных паслуг, што спажываюцца, за гэты перыяд знаходжання ў жыллі. Прадстаўнікі камунальных службаў маюць права правярць факт знаходжання ці адсутнасці чалавека ў кватэры ў той час, які ён сам пазначыў як «дачны». І калі такі дачнік падмае службы (будзе ў кватэры, хоць павінен быў адсутнічаць), будзе складзены акт і ў далейшым на аплаце камунальных паслуг грамадзянін не зможа эканоміць, нават калі падасць усе пералічаныя вышэй дакумэнты ў патрэбны тэрмін і выканае ўсе патрабаванні. Таму лепш нікога не падманваць — каштаваць гэта можа даражэй за спажыты і цалкам аплачаны камунальныя паслугі ў тым некалькі дзён, калі вы вернецца па справах дадому.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Нататкі звычайнага грамадзяніна

«Ну дайце мне павесіцца!»

— вельмі канкрэтна і змяцянальна папрасіў мяне адзін кіраўнік з вельмі далёкага ад Віцебска райцэнтра (патэнцыйны рэкламадаўца), калі яму я патэлефанавала, каб дамоўціцца аб сустрэчы. Дарчы, званіў яму не першы раз. І на мінулым тыдні дамаўляўся вызначыць дзень нашай магчымай сустрэчы. «Чую дронна», — сказаў ён падчас нашай першай размовы. «Выйдзеце з лесу, потым зноў патэлефануйце!» Так і зрабіў і зноў патэлефанавала з «лесу» — карпункта, які бліжэй да цэнтра горада. І вось такі нечакана сумны адказ ад чалавека, якога я ніколі не бачыла. Уявіўся ён ён вядзе сябе з падначаленымі. А як бы ён адрагаваў, калі б даваўся папрасіць у яго каментарый, напрыклад, каб расследаваць скаргу ад імя ягоных работнікаў? Жак! А цяпер ужо і не хачу ехаць да яго ў глыбінку, прабачце мяне за гэта, калегі, якія займаюцца ў рэдакцыі рэкламай.

Навошта я пра ўсё гэта? Захацеўся, каб начальнікі больш уважаліся ставіліся да «народных карэспандэнтаў» — прадстаўнікоў СМІ. Ну не хочаць тры рэкламы пра сваю родную кантору, так і скажы. Не... цягне. Патэлефануйце яшчэ, — просіць. Вось мой самы галоўны начальнік патрабуе пісаць хутчэй, зразумела, цікавей, ды каб праблема была ў артыкулах. Там праблемных, безумоўна, хапае. Але ж кожны праблемны матэрыял, каб падрыхтаваць, трэба шмат часу патраціць... на «раскрутку» службовых асобаў. «Не магу і зарар, і ў бліжэйшыя дні!», «А што, няма больш пра што пісаць? Лепш асвятліце нашы дасягненні!». Тыповыя адказы.

Безумоўна, у тым ліку і за гэтую «раскрутку» я атрымліваю зарплату, а калі пашанцуе, і прэміі. Але вось так «пагутарыць» з «занятымі людзьмі» і мінімум цягне ў водпуск, максімум у бліжэйшую краму, каб купіць традыцыйныя «мужчынскія лекі». Няўжо чыноўнікі, начальнікі забываюць, што існуе

цэлы закон аб СМІ, дзе ў прынцыпе даецца «зьялёнае святло» тым, хто піша і здымае.

Дарчы, заўважыў, што адказныя асобы ў апошні час прымяняюць новую тактыку. Па тэлефоне нічога не расказваюць. Маўляў, адкуль я ведаю, хто вы насамрэч. Лепш падрыхтуйце афіцыйны запіс, згодна з заканадаўствам, праз вызначаны тэрмін адкажам. Часцей за ўсё за гэты час альбо праблему нейкую вырашаюць, альбо падрыхтоўцы такі адказ, што, бывае, у выніку лічыць сябе дурнем, які толькі адраваў важных людзей ад выканання іх службовых абавязкаў.

А вы заўважылі, звычайна грамадзяне, што часта, калі начальнікі здымаюць, скажам мякчэй, пераводзяць на іншую пасаду, апошняй часцей за ўсё, які і раней, усё роўна кіраўнічаў — прыкладна такога ж узроўню? І на новым прадпрыемстве, у арганізацыі такі «воптыны» кіраўнік працягвае змагацца за выкананне панаў і інш. У выніку, які час та бывае, пераводзяць яго на іншую пасаду... Зноў жа звярнуў увагу, што такая часцей за ўсё не вельмі любяць прэсу. Пра што гаварыць?...

Толькі не падумайце, што я супраць начальнікаў у прынцыпе. Кіраваць людзьмі разумна — гэта, на мой погляд, такі ж талент, які добра маляваць і так далей. Шкада, што талентаў сярод начальства не вельмі многа. Вось бы я надаяна на адным афіцыйным пасяджэнні. Аказваецца, не хочыць медыкі ў вобласці ўзнавільваць санітарныя службы. А для раённай структуры спажывецкай каперацыі, аказваецца, новы начальнік — гэта мара. Таму працягвалі кіраваць старыя, ды так «добра», што можна фельетон напісаць.

Калі ўсе пажадаюць павесіцца, атруціцца, што ж будзе нам кіраваць? Не трэба! Жывіце доўга і стаўцеся так да людзей, які бы хачелі... Ну далей, паважаныя чытачы, вы памятаеце.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Лета-2008

У АЗДАРАЎЛЕННЫХ ЛАГЕРАХ — БЯСПЕКА!

У дзетак цяпер канікулы, многія паехалі адпачываць у аздараўленчыя лагеры. А што, акрамя ўласна адпачынку, добрага настрою і бадзёрнасці ў гэтыя дні можа быць не менш важным не толькі для школьнікаў, але і ў не меншай ступені для іх бацькоў, родных? Правільна, гарантаная бяспека дзяцей, падлеткаў у месцах аздараўлення. А яшчэ — іх занятасць, пажадана з ваенна-патрыятычным і спартыўным ухілам. Як кажуць, і душы, і цэлу карысць.

Па словах начальніка ўпраўлення прафілактыкі галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў Мікалая Дразда, менавіта ўсю гэтаму павінна садзейнічаць дзейнасць прафілактычных груп дзяржаўнай і асабістай маёмасці дзяржаўнай і міліцыі. Супрацоўнікі якіх далі для бацькоў і родных дзетак самую падрабязную справаздачу.

Па-першае, яшчэ на падрыхтоўчым этапе сумесна з прадстаўнікамі МНС было праведзена абследаванне аздараўленчых лагераў для забеспячэння захаванасці дзяржаўнай і асабістай маёмасці будучых адпачываючых і абслуговага персаналу, а таксама прафілактычнай бяспекі.

Па-другое, у лагерах арганізаваны ўнутраныя справы ўжо прынятыя неабходныя меры. У прыватнасці, у кожным такім загарадным месцы ўжо вядзецца кругласутачнае нясеанне службы супрацоўнікамі міліцыі.

Па-трэцяе, супрацоўнікамі цэнтральнага апарату міністэрства на лета запланаваны рэгулярныя выезды на месцы дысплакцы аздараўленчых лагераў.

Па-чвёртае, на перыяд канікулаў дзве трэці асабовага складу інспекцыі па справах няпоўнагадовага пераведзена для работ у вясчэрні і начны час.

Па-пятае, у кожным рэгіёне вызначаны крымінальныя месцы і катэгорыі падлеткаў (у першую чаргу — асуджаных у лагерах пакарання, не звязаных з ізаляцыяй ад грамадства, і з выкарыстан-

нем іншых мераў крымінальнай адказнасці; няпоўнагадовых, якія вярнуліся з выхаванчых калоніі, спецыяльных вучэбна-выхаванчых устаноў; дзяцей з няўдалых сем'яў), якія маюць патрэбу ў прафілактычным уздзеянні...

Гэта не гаворачы пра правядзенне напярэдадні летняга перыяду ва ўсіх навуковых установах тыдня прававых ведаў, падчас «апошніх званкоў» — выступленняў работнікаў міліцыі перад падлеткамі і іх бацькамі адносна правільна паводзінаў на дарогах, вадзе.

Акрамя таго, Міністэрства ўнутраных спраў сумесна з зацікаўленымі бакамі стварае ваенна-патрыятычныя і абаронна-спартыўныя лагеры. Дарчы, на працягу мінулага лета на тэрыторыі краіны дзейнічала 220 такіх лагераў, у тым ліку 147 — на базе вайсковых часцей і падраздзяленняў МУС, дзе прайшлі аздараўленне і спасціглі азы ваенскай службы больш за 10 тысяч дзяцей. Сёлета такая практыка будзе падоўжана не толькі летам, але і падчас восені, зімовых і вясновых канікулаў. Прычым, з павелічэннем іх колькасці.

Прыклад — ваенна-патрыятычны лагер для «цяжкіх» падлеткаў і кадэтаў ваенна-прававых класаў вясчэрняй сярэдняй агульнаадукацыйнай школы № 21 Фрунзенскага раёна г. Мінска.

Пры тэрытарыяльных арганізацыях унутраных спраў арганізавана работа падлеткавых клубыў, у якіх больш за палову няпоўнагадовых стаяць на ўліку ў інспекцыях па

Фота БЕЛТА.

справах няпоўнагадовых. Для заняткаў з «цяжкімі» падлеткамі прыцягваюцца і работнікі іншых зацікаўленых ведамстваў, у тым ліку педагогі, юрысты, псіхологі.

Разам з камісіямі па справах няпоўнагадовых арганізацыяў і ўстановаў адукацыі, спорту і турызму, цэнтрамі занятасці насельніцтва выяўляюцца непрацуючыя падлеткі і тыя, хто не вучыцца. Яны ўдаходзяць на працу. Паміж арганізацыяў унутраных спраў набыта падлеткавых клубыў, у якіх больш за палову няпоўнагадовых стаяць на ўліку ў інспекцыях па

справах няпоўнагадовых, якія выяўджаюць на аздараўленне або да родных, падчас якога неабходныя звесткі накіроўваюцца ў тэрытарыяльныя АУС па месцы дысплакцы аздараўленчых лагераў (месцаў пражывання родных).

Пад жорсткі кантроль узяты паводзіны няпоўнагадовых, якія стаяць на прафілактычным ўліку ў інспекцыях па справах няпоўнагадовых, асабліва асуджаных судамі да мераў пакарання, не звязаных з пазбаўленнем волі.

Падрыхтаваў Сяргей РАСОЛЬКА.

Тэлефон даверу УКДБ па Гомельскай вобласці: 79 23 31, КДБ Рэспублікі Беларусь (8-017) 219 92 99.

«ЧОРНЫМ КАПАЛЬНИКАМ» ПАГРАЖАЕ ТУРМА

Сёлета ў пачатку студзеня ў Кармянскім раёне адбылося надзвычайнае здарэнне. Адзін мужчына прынес у дом свайго знаёмага ручны працітанкавы гранатаміт, які быў зараджаны, і гатовы быў паказаць сваю ўласную моц. Выхоўцы вырашылі яго разрадыць ці то з-за цяжкасці, ці то каб атрымаць ад гэтага нейкую практычную карысць. І калі ўзяліся за справу, гранатаміт так бабахнуў, што аднаму з іх адраваўся кісьць рукі і ўзнік пажар, у выніку чаго была знішчана частка дома.

Аб гэтым выпадку наша газета ўжо расказвала, а ўспомнілі пра яго мы зараз па той прычыне, што так званыя чорныя капальнічныя працягваюць абследаваць месцы бабё часоў Вялікай Айчыннай вайны, робячы незаконныя раскопкі. Адны з іх — з мэтай пошуку каштоўных прадметаў (медальёнаў, элементаў ваеннай амуніцыі і г.д.) для паўнаўнення ўласных калекцыяў, іншыя — для продажу. Аднак асобы прафесійны інтарс для прадстаўнікоў праваахоўных арганізацыяў і спецслужбы, як нам паведаміла прэс-група ўпраўлення КДБ Рэспублікі Беларусь па Гомельскай вобласці, выклікаюць асобы, якія ажыццяўляюць так званы інструментальны пошук зброі і боепрыпасаў. Спрабуючы разабраць іх, каб здыць выбуховае рэчыва або часткі, якія ўтрымліваюць у сабе каляровы метал, яны падвяргаюць вялікай небяспекі не толькі сябе, але і іншых.

Тое ж самае датычыцца і людзей, якія тое выбуховае рэчыва выкарыстоўваюць. Як правіла, гэта палюўнікі і рыбалоўны. І як тут не ўспомніць падзеі канца 2005 года, калі ў Жлобінскім раёне назіраліся шматлікія выпадкі падрываў палюўнічых, якія выкарыстоўвалі самаробныя «расцяжкі» ў лесе.

Аднак вернемся да сённяшняга дня з прычыны таго, што ў дадзеным да двух жыхароў Гомельшчыны, 1961 і 1978 гадоў нараджэння, узбуджана крымінальная справа па прыкметах злачынства, прадугледжанага часткай 3 артыкула 295 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (незаконны дзеянні ў дачыненні да агнястрэльнай зброі, боепрыпасаў і выбуховых рэчываў) (у 2006 годзе — калія 2000, летася — звыш 3,5 тысяч). Толькі летася на Гомельшчыне па факце незаконнага абароту агнястрэльнай зброі і боепрыпасаў падраздзяленням МУС была ўзбуджана 51 крымінальная справа. Менш законапаласлухныя грамадзяныя справе вельмі напамінак: у гэтай справе разам з суровае заканадаўства — да васьмі гадоў пазбаўлення волі.

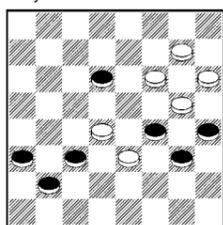
Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ШАШКІ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА

РАШЫ ДЛЯ ДУШЫ

Упэўнены, што развязанне задання № 3 бліцконкурсу-39 дапаможа вам адвесці душу ў час адпачынку за шашачным столікам:

БЕЛЫЯ: d4, e3, f6, g5, g7, h6 (6). ЧОРНЫЯ: a3, b2, c3, d6, f4, g3, h4 (7). Выйгрыш.

Пераможцаў конкурсу чакаюць сюрпрызы ад нашага бескарыслівага чытача Анатоля ПЯРХАЛЬСКАГА (Глыбокае) — яго зборнік звяздоўскай рубрыкі «Шашкі» №№ 3—5 за 2005—2007 гады ў мастацкім афармленні мясцовага «ФОТАцэнтра». Свае адказы накіроўваць на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».

Па-за конкурсам разгледзьце і такія задумкі на тую ж тэму — падрыў поля а3:

№ 1. БЕЛЫЯ: d4, e3, f6, g5, g7, h6 (6). ЧОРНЫЯ: a3, b2, c3, c7, f4, g3, h4 (6).
1. g8 cх7 2. fс5! hхf6! 3. hхf8! 4. сb4 5. fxb6!+.

№ 2. БЕЛЫЯ: b4, c5, d4, f6, g5, g7, h6 (7). ЧОРНЫЯ: a3, a5, a7, d2, d8, h4 (7).
1. g8 2. cд6 3. сd7 4. f4 5. hxa5+.

№ 3. БЕЛЫЯ: b4, c5, d4, e7, f6, g5, h6 (7). ЧОРНЫЯ: a3, a7, d2, d8, f2 (7).
1. e8 2. cд6 3. сd7 4. f4 5. hxa5+.

№ 4. БЕЛЫЯ: b4, b6, c5, d4, f6, g5, g7, h6 (8). ЧОРНЫЯ: a3, a7, d2, c7, d2, d8, h4 (7). Пашукайце кінжалную атаку белых самастойна. Таксама будзем рады вашай знаходкаў і дадасці.

ДАСЛЕДАВАННІ ЗВЯЗДОЎЦАЎ

БЕЛЫЯ: a3, b2, c1, d4, e1, e3, f2, g3 (8). ЧОРНЫЯ: a5, a7, b6, c7, e7, f6, g5, h6 (8).

Гэтая камбінацыя Г. Вышынскага (Антонь) аблацела многіх выданні, бо ў ёй пры натуральнай расстаноўцы фігур ажыццяўляецца прыгожае шашачнае кола: 1. de5 2. ех5 3. ab4 4. сb2 5. ed2 6. gh4 7. h4хh4+.

Аднак дапытлівыя пінкі аналітык М. Андрушчанка даказаў перамогу і празнічым шляхам: 1. gh4+, аб чым мы пісалі ўжо 31 студзеня 2002 года. Праўда, ана-

ліз быў грувацкім. А вось майстар спорту з Магілёва Дамітрый Камчыцкі знайшоў вельмі кароткую развязку: 1. gh4 ed6 (мацнейшае) 2. dс5 (замест 2. bc3x) dхb4 3. ахс5 4. ехс5 сb6 (лепшае) 5. ed2 6. de3+. І ўсё справы!

А другі наш чытач першараднік Канстанцін Козел (в. Ласосна Гродзенскага раёна) працягвае вывучаць энцыклапедычнае выданне У. Маламеда і Ю. Барскага «Курс шашачных канчаткаў» (Москва, «Физкультура і спорт», 1989). Яго зацікавіла барацьба трох белых дамак супраць дамки і дзвюх простых чорных, і для пачынаючых практычных ігракоў ён даслаў свае некаторыя назірэнні:

№ 1. БЕЛЫЯ: дамкі d4, h2, h6 (3). ЧОРНЫЯ: h4, h8, дамкі f8 (3). Хутчэй за ўсё можна адолець чорных пасля 1. h8h f4 2. h2d 3. dхf2. 1... fa3 2. d2 3. b4х4.

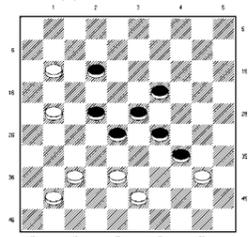
№ 2. БЕЛЫЯ: дамкі d4, h2, h4 (3). ЧОРНЫЯ: h6, h8, дамкі f8 (3). А тут асіліць чорны імгненна дамае 1. da1 fa3 2. ab2 3. h4х4. Калі ж 1... fс5/b4, дык 2. hg5х.

№ 3. БЕЛЫЯ: простыя h6, h8, дамкі g1 (3). 1. h8h g2 2. fg3 3. еfbx. 1... gс5/a7 2. ed4х. А цяпер чорную дамку g1 перастаюць на поле f8: 1. ea1 fa3/b4/c5 2. ab2/ас3/ad4х.

ШАДЭУРЫ СУАЙЧЫННИКАЎ

Вядучыя праблемісты свету міжнароднага громайства расіяне Барыс Шкіткін, Уладзімір Матус і Украінец Сяргей Юшкевіч выпусцілі кнігу «Мир миниатюр» (Харьков, «Фоліо», 1994). Дарчы, У. Матус — наш зямляк. Дык вось, акрамя сваіх шыкоўных кампазіцый, яны знайшлі месца ў ёй і для таленавітых аўтараў з Беларусі. Ува цікава будзе пазнаёміцца з іх творчасцю:

№ 1 (Вадзім Булат, Мінск). БЕЛЫЯ: 11, 21, 37, 38, 40, 46, 48 (7). ЧОРНЫЯ: 12, 19, 22, 23, 28, 29, 34 (7).

37-32, 33, 7, 2, 5х.
№ 2 (Леван Вітошкін, Гомель). БЕЛЫЯ: 32, 38, 41, 43, 45, 48, 49 (7). ЧОРНЫЯ: 10, 19, 29, 34, 39, 40 (6).

33, 39, 5х.
№ 3 (Мікалай Іржаўскі, Рось). БЕЛЫЯ: 17, 18, 21, 28, 33, 35, 44 (7). ЧОРНЫЯ: 8, 9, 10, 19, 26, 31, 39 (7).

№ 4 (Пётр Кажанюўскі, в. Кашчыцы Пінскага раёна). БЕЛЫЯ: 11, 22, 24, 27, 35, 44 (6). ЧОРНЫЯ: 10, 12, 13, 18, 23, 40 (6).
201, 14 (2) 5, 24х.
У наступны раз мы прадоўжым публікацыю шадэўраў на 100-gh4+, аб чым мы пісалі ўжо 31 студзеня 2002 года. Праўда, ана-

Напаіў няпоўнагадовую і залпаўшы штраф

Жыхар вёскі Рубель Столінскага раёна вельмі хацелі выпіць і зайшоў да сабрэка. Але таго не аказалася дома. Тады дарослы мужчына пранаваў выпіць 12-гадовай дачцы гаспадарына. Дзіця хутка апянала, а на вуліцы наогул завалілася з ног. Адміністрацыйная камісія Столінскага раёна прызначыла вінаватаму ў спойванні няпоўнагадовай выпілацкі штраф у памеры 350 тысяч рублёў.

Яна СВЕТАВА.

Несвижский районный исполнительный комитет 25 июля 2008 г. ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов, продавец Несвижский сельский исполнительный комитет:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)
1.	Минская обл., Несвижский р-н, Несвижский с/с, д. Заозерье, ул. Землеустроительная (участок № 17), 624283502601000302,	0,0800	Газ, водопровод, электричество	240000
2.	Минская обл., Несвижский р-н, Несвижский с/с, д. Заозерье, ул. Землеустроительная (участок № 15), 624283502601000301	0,0800	Газ, водопровод, электричество	240000
3.	Минская обл., Несвижский р-н, Несвижский с/с, д. Заозерье, ул. Приозерная (участок № 17), 624283502601000305	0,1358	Газ, водопровод, электричество	861417

Аукцион состоится 25.07.2008 г. в 11.00 в здании Несвижского районного исполнительного комитета: г. Несвиж, ул. Советская, 1.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни по 23.07.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Несвиж, ул. Советская, 1, кабинет 312. При подаче документов граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечисляется на р/с 3602624000007 в филиале № 620 АСБ «Беларусбанк», код 523, г. Несвиж, УНП 60038523, назначение платежа 04901, финансовый отдел Несвижского РИК.

Оплата за земельный участок должна быть произведена в течение 8 рабочих дней после утверждения протокола. Победитель аукциона обязан возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона. Иные обязанности победителя аукциона и порядок проведения аукциона оговорены в условиях его проведения.

Контактный телефон (8 01770) 5 48 65, (моб. 6152111) УНН 60038472

Несвижский районный исполнительный комитет 25 июля 2008 г. ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

на право заключения договора аренды земельного участка для установки и обслуживания торгового павильона

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер, арендодатель	Площадь земельного участка	Срок аренды, лет	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)
4.	Минская обл., г. Несвиж, ул. Случая (

Забытая вайна?

А ШТО ВЫ ВЕДАЕЦЕ ПРА ПЕРШОЮ СУСВЕТНОЮ?

«ЗВЯЗДА» ўжо ўздыхала на пачатку чэрвеня на сваіх старонках тэму стварэння мемарыялу ахвярам Першай сусветнай вайны (чытайце нумар ад 04.06.2008). Тады мы расказвалі пра былыя вайсковыя могілкі ў Мінску ў Старажоўцы і пра перспектывы ўшанавання памяці салдатаў, якія там пахаваныя. Паводле слоў чыноўнікаў, добраўпарадкаванне гэтых памятных месцаў мусіць пачацца ўжо сёння. Ці спрадзяцца гэтыя задумкі — хутка пачымаем. А сёння мы працягваем распусціць справу — і прапануем вам увазе гутарку пра тую амаль забытую вайну ды пра яе наступствы з Дзмітрыем ШЛЯХЦІНЫМ, старшым навуковым супрацоўнікам Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі.

— Дзмітрый, дык адкуль жа ўзялася Першая сусветная? — Першая сусветная вайна — гэта вынік складанай імперыялістычнай сістэмы ў 2-й палове XIX — пачатку XX стагоддзя. У тую час я ўжо канчаткова сфарміравалася каланіяльная сістэма, каланіяльныя рынкі збыту палітыкамі дзяржаваў былі падзеленыя, а эканоміка пачала наступова заходзіць у тупік, бо для яе далейшага развіцця патрэбны былі новыя рынкі збыту, а іх ужо не было. Да таго ж у краінах было шмат прэтэнзій адзін да аднаго: Германія цыкавіла тэрыторыі Польшчы і Прыбалтыкі, а таксама не падабаўся моцны ваенна-марскі флот Англіі, Францыя хацела ўзяць рэванш за паражэнне ў франка-прускай вайне і адганяць Германію ад сваіх афрыканскіх калоній, Балгарыя дзяржавы таксама мелі кожную свае інтарэсы... Карацей, сістэма ўзаемаадносін была вельмі складаная. Любая зачэпка магла стаць пачаткам вайны.

«...У Мінску, напрыклад, ёсць на Востраве слэзку помнік воінам-інтэрнацыяналістам, а чаму беларусы, якія служылі ў расійскай імператарскай арміі, не вартыя такога ж мемарыяльнага аб'екта высокага дзяржаўнага ўзроўню?»

Дыпламаты ўжо нічога не маглі зрабіць, бо Еўропа была настолькі мілітарызаваная, што вайна здавалася нават неабходнай, каб унесці разладу ў ўзаемаадносіны. І нарэшце фармальна зачэпка была знойдзена: забойства ў Сараева аўстра-венгерскага спадчыніка крон-прынца Фердынанда. Ну, здаецца, забілі. Ну, падумаеш, нейкі там Гаўрыля Прынц, гімназіст з Саўрлія поглядае... А вось — Аўстра-Венгрыя аб'явіла вайну Сербіі. За Сербію ўступае Расія. У адказ — Расія аб'явіла вайну Германіі... І далей, як снежны камік — дзяржавы абмяняваліся дэкларацыямі аб аб'яўленні вайны або пачатку ваенных дзеянняў.

А вось тут і пачалося самае непрадказальнае. Бо ніводзін еўрапейскі военачальнік, няхай у яго хоць сем пядзю лоб, няхай ён тройчы маршал і гэтыя героі, не ведаў, якой гэтай вайна будзе на самірох. Ні германская, ні англійская, ні французская тактыкі, па сутнасці, сябе не апраўдалі. Усе, што адбылося пасля, адбылося так, а не інакш, менавіта з-за таго, што арміі не ведалі, як ваяваць з такім выдатным узбраеннем, якога не было ў XIX стагоддзі, і які яго выкарыстоўваць на такім вялізным тэатры ваенных дзеянняў.

— А што адбылася на тэрыторыі Беларусі, як тут развіваліся падзеі? — На ўсходнім фронце, а ў адносінах да Заходняй Еўропы наспрач у усходні, расійская армія спачатку спрабавала правесці ўсходне-прускую аперацыю, аднак яна аказалася няўдалай — за прамажак часу са жніўня 1914 па канец жніўня 1915 года Расія згубіла ўсходнюю Прысудзію. А ў пачатку верасня 1915 года

не інакш? Які фактар стаў асноўным для перамогі?

— Асноўным фактарам было вычарпанне сілаў, бо Першая сусветная вайна — гэта вайна на выжыванне. Чыя эканоміка выжыве, у каго хоць цярплівасці і рэзерваў. Асноўная праблема Германіі ў гэтым плане заключалася ў тым, што ў яе толькі адзін выхад да мора, які быў надейна перакрыты брытанскім флотам. Па шшы яна таксама падвезці нічога не магла, бо практычна поўна была абкружана франтанай паласой. Таму Германія даводзілася шляхам напружвання ўнутраных рэсурсаў захоўваць баланс паміж ваюючымі бакамі. Даходзіла нават да казусаў, калі тэлефонныя кабелі даставаліся з зямлі, і з іх знімали свінцовую абалонку, бо свінец быў патрэбны для вытворчасці куляў і нацыянальных аб'ектаў. Без першай сусветнай вайны ўсё што заўгодна, абы панізіць колькасць затратнай тую... Германія магла разлічваць толькі на свае сілы, а, напрыклад, у Расіі былі бязмежныя абшары Сібіры, Каўказ з нафтай, у Англіі — вялікі флот, які мо падвезці неабходнае з калоній. І недзе з канца 1916 года Германія пачала выдыхацца, калі ўжо былі прызваны ў войска ўсё чэргі рэзервістаў, і такім чынам, менавіта канчатковае знішчэнне Германіі і падвела яе да перамогі, а потым і да заключэння міру.

— Кажуць, што менавіта Першая сусветная вайна дапамагла некаторым нацыям — напрыклад, полякам, венграм — атрымаць сваю дзяржаўнасць. А што атрымала ў гэтым плане ад вайны Беларусі? — Я лічу, што для стварэння сваёй дзяржаўнасці ў Беларусі ўмоў не было. Па-першае, тэрыторыю перасякала лінія фронту. Па-другое, на што аб'явіліся нацыянальнаму ўраду? У адносінах ад Польшчы, сваіх нацыянальных узброеных фарміраванняў у Беларусі створана не было. Польшка лігавары ведаў, што ў яе змагацца за незалежнасць Польшчы, бо ён быў ідэалагічна апрацаваны. А тут жа бедныя салдаты былі расцягнуты паміж вялікай колькасцю партый, хоць паміж імі былі і нацыянальна-дэмакратычныя. Да таго ж нам патрэбны былі знакімыя беларусыя военачальнікі. А такіх не было. Былі этнічныя беларусы, аднак яны не ўсведамлялі сябе часткай нацыянальна-дэмакратычнага руху, а служылі Расійскай імперыі і яе ідэалогіі. Па-трэцяе, важна было і меркаванне вялікіх дзяржаў. Калі б, напрыклад, Англія і Францыя казалі, што так, нас цікавіць беларуская дзяржава, то можа яна і была б створана. Нават і сёння, калі вы хочаце аб'явіць сваю незалежнасць, трэба знайсці 2—3 вялікія дзяржавы, якія вас падтрымаюць. А так хоць тройчы абгрунтаваць свае істэртычныя права на незалежнасць, правядзіце хоць 50 рэфэрэндумаў — вас ніхто не прызнае. Напрыклад, у тую час я было відэаважна, што Польшча будзе незалежнай дзяржавай, Чэхаславакія і Венгрыя таксама, а беларусы

дзіла праз Дзвінск—Паставы—Смаргонь—Баранавічы—Пінск. Такім чынам фронт падзяліў Беларусь на дзве часткі. І арміі цягнулі адсюль практычна ўсё, бо забеспячэнне было не самым лепшым. Сапраўды, навошта чакаць, пакуль аб'явіцца эшалоны з Цэнтральнай Расіі, а тым больш з Сібіры, калі гэта ўсё можна ўзяць тут шляхам раківіцкіх? Таму эканоміка на нашай зямлі была падарваная цалкам, а ўсе даўжэннікі за апошні перыяд энтузіязна да мінімуму. Калі ўспомніць вайны Вялікага князства Літоўскага з Маскоўскай дзяржавай ў XVI стагоддзі, Літоўскую вайну, Паўночную вайну, вайну 1812 года, то яны ўсе праводзіліся на тэрыторыі Беларусі, таму наогул дзіўна, што ў нас і населенніцтва прырастала, і эканоміка неяк развівалася. І вось іную вайну, толькі ўжо Першая сусветная. У прыфрантовай паласе было нават коней нормальных, каб зямлю ўзараць, бо самых лепшых пазабаралі вайсковыя ў падводзі. Карацей, становіцца тут было найцяжэйшае.

— Як ставіліся вайсковыя да населенніцтва Беларусі? Ці была розніца паміж адносінамі немцаў і рускіх? — Вайсковыя паўсюль ставіліся да ўсяго аднолькава. Чалавек з ружом заўсёды знойдзе сабе харчаванне, і розніцы тут няма. Іншая справа, што ў расійскай арміі служылі беларусы. І заглядзіце, што паводзіць будзець сабе трохі па-іншаму, калі твая вёска, напрыклад, за тры кіламетры, і ты ведаеш, чаго каштавана выкупіць гэтую зямлю, апрацаваць і гэтак далей.

— Дзмітрый, а чаму вайна закончылася менавіта так, а

Дзмітрый ШЛЯХЦІН, старшы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі.

кля тэрыторыі разглядаліся выключна як арэна барацьбы паміж Польшчай і Расіяй. Дый, нарэшце, і само насельніцтва мала цікавіла палітыкай. Бытавыя ўмовы былі настолькі цяжкімі, што простаму беларусу было ўсё роўна, у якой дзяржаве жыць...

— Добра, незалежнасць мы сваю атрымалі, хоць і на некалькі дзесяцігоддзяў пазней... Таму давайце лепей пагутары пра тое, як паўплывала Першая сусветная вайна на далейшы лёс чалавецтва... — Наогул, Першая сусветная вайна — адна з самых страшных. З такой вайной чалавек сутыкнуўся ўпершыню. Да гэтага вайны былі не такімі: альбо займалі меней часу, альбо адбіралі меней жыццяў. А ў Першую сусветную загінула столькі, колькі ў XVIII і XIX стагоддзях разам, а тое і больш. Тут упершыню была прыменена зброя масавага паражэння — галявая зброя. Гэта мела велізарнае псіхалагічнае ўздзеянне на людзей. Уявіце сабе, што на вас ідзе нейкая воблака, і вы ўспамінаеце, што ўнтэр-афіцэр расказаў нешта пра газавыя атак... Жах! Былі выпадкі, калі падраз-

«...Я, памятаю, бачыў, як адной салдацкай каскай вароты падпіралі, у двух касках у бабі герань у двары стаяла. А такая каска ў Расіі долараў 200 каштуе...»

дзяленні адмаўляліся здымаць працівагазы нават калі былі звыкліны туман. А што адчувалі малалыя дзяўчаты, якія толькі выйшлі са сваіх вучылішчаў і акадэміі і адразу сутыкнуліся з тым, што батарыя артылерыі магла знішчыць дзіўна за пількі хвілін, што была б створана. Нават і сёння, калі вы хочаце аб'явіць сваю незалежнасць, трэба знайсці 2—3 вялікія дзяржавы, якія вас падтрымаюць. А так хоць тройчы абгрунтаваць свае істэртычныя права на незалежнасць, правядзіце хоць 50 рэфэрэндумаў — вас ніхто не прызнае. Напрыклад, у тую час я было відэаважна, што Польшча будзе незалежнай дзяржавай, Чэхаславакія і Венгрыя таксама, а беларусы

сусветнай. Я, памятаю, бачыў, як адной каскай вароты падпіралі, у двух касках у бабі герань у двары стаяла. А такая каска ў Расіі долараў 200 каштуе. Ці во бочачка ад працівагаза: у нас яе вельмі любілі выкарыстоўваць як тару пад саліду. У мінулым годзе я з археолагамі ездзіў у паўночна-заходнюю Беларусь, дык хлопчыкі прывалок каску расійскую часоў Першай сусветнай, у якой былі дзіркі прабітыя — служыла добрым друшляком. У адной вёсцы дык у кожнай гаспадарцы ёсць швайкі для заколкі кабаню, зробленыя з нямецкіх штыкоў, прычым кожны — адмысловым чынам! «А што, — кажуць мужчыны, — і дзед мой камоў, і праезд, і бацька, і я, і сын мой калоч будзе...». Зараз можна над гэтым пасмяяцца, але ўявіце сабе разруху, якая была пасля вайны, калі народ быў выму-

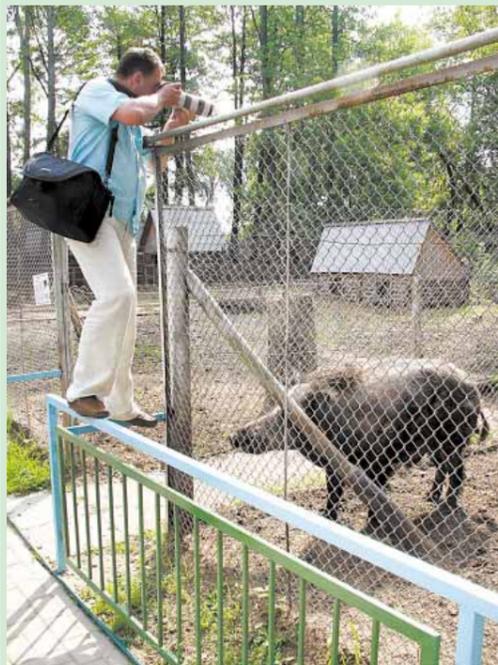

Салдацкі медальён нацеляны 26-га Магілёўскага палка, 1917 год.

шаны такім чынам выжываць... І так і перадаецца з пакалення ў пакаленне. Таму і не ведаеш, за які канец палкі трэба брацца: альбо культурны ўзровень насельніцтва ўзнімаць спачатку, альбо драконаўскай меры ўводзіць...

А калі вярнуцца да помнікаў Першай сусветнай, то скажу, што прафесійна расказаць сістэму бетонных умацаванняў вельмі складана. Бо трэба правесці інжынерныя работы, каб выявіць, у якім стане знаходзіцца збудаванне, а потым усе дасканалы перакапаць, а пачынаючы з такіх умацаванняў можа расцягнуцца на некалькі кіламетраў, то гэта проста грандыёзная праца, на якую трэба вельмі шмат грошай і часу. І патрэбны прафесіяналы з дзяржаўнай сферы, а не прыватныя асобы, хай яны сябе і называюць ахоўнікамі гісторыі, бо раскрываюць помнікі такога каштаў патрабуе вельмі сур'эзнага і грунтоўнага падыходу. Але такіх прац цяпер не выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад Першай сусветнай вайны даследуюць у асноўным аматары-краязнаўцы: зьяртваюцца ў Расію па выдзяча з-за галоўнай праблемы — фінансавай. Хоць вельмі цікава можа раскрываць і ўмацаванні, музейфікаваць іх, зрабіць цікавымі турыстычнымі аб'ектамі. А пакуль рэшткі ад

ВЕРАЦЬ ЗВЯРЫ Ў ЛЮДЗЕЙ

Ласяняці па мянушцы Мішук усяго два месяцы, але лясны прыгажун ужо не немаўля. Ён падрастае хуткім, гарэзлівым — нібы пераімае рысы дзятвы, якая з раніцы да вечара стаіць натоўпам перад вальерам. Мішук па мянушцы падобны на сваю малочную маці — казу Машку: гэта яна ратавала ласяня ад голаду, калі таго зусім маленькім і бездапаможным добраўраджаў перадалі ў Аццябрскі заапарк.

Гарадскі пасёлка Аццябрскі — адзін з самых маленькіх раённых цэнтраў Беларусі. Аднак менавіта тут некалькі гадоў таму ўзнік (а сёння паспяхова працуе і пашыраецца) заапарк. Відаць, паспрыяла таму тое, што жывуць у пасёлку людзі не толькі спадзяваліся да братаў сваіх меншых, але і гаспадарліва.

У заапарк шмат звяроў і птушак з розных рэгіёнаў Беларусі. Удала размешчаны ў старым парку, ён вабіць наведвальнікаў усіх узростаў. Мясцовыя майстры паклапаціліся, каб архітэктурны выгляд тэрыторыі звярынага царства адпавядаў казанчанаму эк-

скурсу ў таямнічы свет прыроды. Напэўна, гэта адчуваюць і самі насельнікі, жывуць яны тут, так бы мовіць, з поўным даверам да людзей.

— У чым менавіта праяўляецца гэты давер? — спытаўся я ў работніцы Наташы Вежнавец.

Тая ў адказ непрыкметна паклала да сябе мясцовую прыгажуню двухгадовую лісу Алісу, узяла на рукі нібы дзіця і падставіла ішчаку для пшчотнага пацалуку. Аліса кранулася вільготным носікам твару гаспадыні і толькі пасля гэтага павярнулася да фотааб'ектыва.

Грозны вяржук аказваўся насамрэч таксама неабякавым да фотасесіі — калі мой калега наблізіўся да вальера, лясны волат сам падбег бліжэй — мо ўжо за ганаркам?

Дзіўны свет заапарка. Людзі і зверы становяцца тут больш добрымі адзін да аднаго, нібы асэнсуючы наш агульную веру ў разумнасць прыроды.

На здымках: дырэктар заапарка Анатоль Грыбушанкоў — першы сабра да двухмесячнага ласяняці Мішук. Прыгажуня Аліса пазіруе на руках работніцы Наташы Вежнавец. Увага — здымаю!

Яўген ПЯСЕЦКІ.
Фота аўтара.

ДА ЭМІРАТАЎ РУКОЙ ПАДАЦЬ

Абу-Дабі — Мінск: па гэтым новым маршруце хутка пачнуць лятаць самалёты авіякампаніі «Эціхад Эйрвэйз» — афіцыйнага авіяперавозчыка Абу-Дабі.

Дата першага палёту — 5 жніўня гэтага года. Далей палёты плануецца рабіць двойчы на тыдзень: кожны аўторак і чацвер. У кастрычніку мяркуецца дадаць яшчэ адзін рэйс па суботах. Пасажыры будуць лятаць на адным з новых аэробусаў «А-319». Ён разлічаны на перавозку 104 пасажыраў (20 у бізнес-класе і 84 у эканом-класе). Рэйс пад нумарам EY061 будзе вылятаць з Абу-Дабі ў 09.45, а прыбываць у Мінск у 14.25. Назад рэйс EY062 будзе вылятаць у той жа дзень у 15.15 і прыбываць у Абу-Дабі ў 21.40. Расклад вельмі зручны для пасажыраў. Рашэнне аб адкрыцці гэтага рэйса было прынята ў працяг развіцця дамоўленасцяў, якія былі дасягнуты летась у ходзе перамоў у Абу-Дабі паміж Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам і прэзідэнтам Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў шэйхам Халіфам бен Зайдом Аль Нахайямам. Паветраны мост будзе садзейнічаць росту гандлёвага абароту, які цяпер вагаецца ў межах 30—40 млн долараў ЗША.

Леанід ТУГАРЫН.

ТАТА ВЫХАДНОГА ДНЯ альбо Будзем жыць «кланамі»?

Асабістае

Вось адкажыце на канкрэтнае, вельмі спрэчнае пытанне: што лепш — каб дзеці наогул не бачылі свайго роднага бацьку альбо бачылі, але некалькі разоў у тыдзень? Пры гэтым ведалі б пра нядрэнны адносіны бацькоў. Безумоўна, у ідэале павінны бачыць штодзень! І жыць у дружнай сям'і. А калі жыццёвыя абставіны і сямейныя адносіны не дазваляюць?

«Мой тата ў рэйсе?»

Што тут скажаш? Вядома ж, тата і мама — для дзіцяці прыклад у жыцці для пераймання паводзінаў. Не трэба быць прафесійным псіхологам, каб адзначыць адразу — бацька ўплывае на фарміраванне «жыццёвай мадэлі» не менш, чым маці. Асабліва гэты ўплыў адлюстроўваецца на хлопчыках.

Яшчэ ў 1970-я гады адзін амерыканскі святар і пісьменнік адначасова зрабіў даволі сумны прагноз, які, на жаль, пацвярджаецца сённяшнім жыццём — усё больш дзеткаў цяпер выхоўваюцца маці без удзелу бацькі.

У лепшым выпадку апошні бацьчыца з роднай крывінкай па выхадных. Часцей за ўсё праводзяць разам толькі дзень. Пагледзіце статыстыку: колькасць скасаванняў шлюбу не меншая, чым рэгістрацыі. Чаму жанчыны і мужчыны, якія калісьці кахалі, расстаюцца — гэта ўжо асобная тэма з каментарыямі розных спецыялістаў усякіх медыцынскіх цэнтраў і г.д.

Калі дзіця пачынае задаваць свае першыя пытанні, абавязкова пацвікавіца: «А дзе мой тата? Чаму ён не прыходзіць да мяне (нас)?» Вось і думай, маці, што скажаць — «Ён далёка! У рэйсе!»

Сям'я будучыні?

Вы, напэўна, чулі пра такое паняцце — «гасцявы шлюб»? На жаль, не магу прывесці адпаведныя лічбы. Думаю, праявіцца колькасць павялічвання штогод. Асабіста магу прывесці прыклад з жыцця правінцыйнай сям'і па такім «метадзе». Яна з дзецьмі і сваёй маці жыве асобна, ён са сваёй маці. Мужык штомесяц абавязкова прыносіць сваёй грамадзянскай жонцы грошы. Кожны тыдзень некалькі разоў прыходзіць. Гуляе з дзецьмі. Старэйшага бярэ сабе дамоў на выхадны. У нядрэнна хвапае часу і на інтэм з «далёкай — блізкай» жонкай. Дарчы, да іншых, як канстатуе, і не цягне. А яна ў выніку задаволеная і ён. Ужо колькі гадоў такім чынам «разам» — не надакучыла. Як у тым фільме: «Высокія, высокія адносіны». Ды і дзеці растуць не без бацькі. Другая справа — як? Але ж, пагадзіцеся, лепш мець такога не самага дрэннага бацьку, чым ніякага. Ёсць замежнае даследаванне, што азначае — толькі 25 працэнтаў татаў пасля разводу рэгулярна сустракаюцца з дзецьмі. Паспрачаемся на прыкладзе сваіх знаёмых?

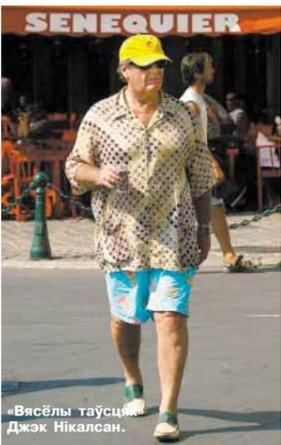
Для параўнання: многія з іх агульных знаёмых даўно па некалькі разоў перажаніліся. Ды вы і самі можаце прывесці прыклад з жыцця адзін аднаго з дзецей ад розных шлюбав. Рассталіся бацькі, і ў чарговы раз няма сям'і. А як цяжка дзіцяці, калі і новы (чарговы) бацька з ім сустракаецца, і сапраўды (бялагічны) не забывае. Каго больш слухаць?

Безумоўна, выхадны дзень з татам для дзіцяці святы. І караць лішні раз не будзе, накупляе многае з таго, што даўно хочацца. І ў парку атрацённае грошы шкадаваць не будзе. Вядома ж, усё гэта не павіна потым дрэнна ўплываць на паводзіны дзіцяці ў дні без бацькі. Ды, безумоўна, трэба прыслухацца да рэкамендацый маці па «наглядзе за дзіцем» — дакладна ведаць, што яму нельга дазваляць, узгадніць яго рэжым. Толькі, калі ласка, не трэба чапляцца да некаторых слоў «Бярэ дамоў» і інш. Тое, што сямейныя паводзіны мяняюцца — факт. І гадоў праз... будзе яшчэ горш у гэтым сэнсе. Да матрыярхату ўжо не вярнемся, бо мужыкі і сёння ў дэфіцыце. Будзем жыць «кланамі»? Пажывём, пабачым.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Шык-шок

ШОРТ-ЛІСТ

Плавальныя шорты складаюць галоўнае адрозненне паміж Усходам і Захадам. «Ёсць два тыпы людзей, якія носяць гавайскія кашулі: гомасексуалісты і вясельны таўсцыякі», — кажа Гамер Сімпсан. У выпадку з шортамі стракатай расфарбоўкі гэта правіла не працуе. Іх носяць усе.

Па сутнасці, гавайскія шорты — першая прыкмета адрознення рускага ад еўрапейца. Для пляжнага выхаду «наш чалавек» аддае перавагу вузкім плаўкамі, якія ўцягваюцца ў яго шафарападобную фігуру. Француз, англічанін ці жыхар іншай еўрапейскай краіны выбера для купання свабодныя «баксёры».

Плавальна-прагулачным шортам ужо больш за 30 гадоў. Яны з'явіліся ў пачатку 1970-х з лёгкай рукі Фрэда Прыскела, маладога жыхара Сан-Трапа. Аднойчы ён выйшаў на пляж, агарнуўшы вакол талі каляровы абрус. Гэты імправізаваны плавальны касцюм спадабаўся не толькі яму. Так з'явілася невялікая кампанія Vilebrequin, якая стала займацца вытворчасцю плавальных шортаў са спецыяльнай тканіны, якая хутка сохне на сонцы.

Мадэльны шэраг бранда не змяняецца на працягу дзесяцігоддзяў: тры даўжыні, два віды пояса — са шнуркамі ці гузікам, а таксама опцыя «бацька» і «сын», якая дазваляе бацьку з дзіцем складаць гарманічна апранутую пару.

Сучасныя шорты маюць воданепранікальную кішэню, у якой можна захоўваць грошы і дакументы.

Для асабліва жыццярэадных людзей, якія любяць суправаджаць з'яўленне на пляжы эфектным скачком у ваду, пад поясам прадугледжаны дзве дзірачкі, якія дазваляюць паветру выходзіць наверх, не раздуваючы шорты падобна паветранаму шару.

Прычына поспеху «вілебрэкінаў» у еўрапейскай публіцы — спалучэнне ўніверсальнасці і практычнасці, без агляды на сацыяльны статус. Гэтыя шорты выглядаюць добра ў любой абстаноўцы: на пляжы, ранішняй прабежцы ці прагулцы па курортным горадзе. І выдаюць у сваім уладальніку еўрапейца. «Вілебрэкіны» лёгка пазнаць па характэрных прынтах.

З аднолькавай верагоднасцю на шортах могуць аказацца экзатычныя птушкі і кветкі, аўтамабілі, прадметы штодзённага ужытку і нават піражкі.

Джордж Клуні.

Раман Абрамовіч на поўдні Францыі.

Абліванні прынца Уільяма.

Джуд Ло імкнецца ўгнацца за модай.

Дэвід Бэхем на яхце ў Сен-Трапе.

Чэба. Дэльтаплан. Саброўства

На мінулым тыдні ў Мальных дэльтапланераў Любанскага раёна прайшоў злёт дэльтапланерыстаў. На сустрэчу прыехала звыш дваццаці чалавек з Мінскай і Гомельскай абласцей. Прысутнічалі як асы ў дэльтаспорце, так і тыя, хто толькі імкнецца ў чэба. Злёт таксама сабраў аднадумцаў — канструктараў, якія майструюць і самалёты з верталётамі, і самаробныя машыны.

Усё гэтыя людзі прыехалі не столькі палятаць і ўразіць іншых, колькі сустрэцца разам, пагутарыць, абмяняцца вопытам.

Злёт доўжыўся два дні. Начавалі ўдзельнікі ў палатках на безразе Арэсы. Адрозна пасля прыезду яны сабралі чатыры прывезеныя матадэльтапланы.

Увечары гэтыя машыны луналі ў небе і здзіўлялі жыхароў бліжэйшых вёсак. Палятаць змаглі і гледачы.

Як расказаў ініцыятар мерапрыемства і дэльтапланерыст са

Аляся ГАЛОУЧЫЦ.

стажам любанчанін Васіль Голуб, удзельнік злёту былі вельмі рады сабрацца разам. Падобную сустрэчу плануецца арганізаваць у жніўні.

«Першая хваля» клубніц адышла

Сёлета ўпершыню можна будзе купіць замарожаныя айчыныя клубніцы

На Лунінецкім пермы збор так званых таварных клубніц, якія ідуць у рознічную гандлёвую сетку і на прадпрыемствы грамадскага харчавання, ужо скончыўся, паведаміла журналісту «Звязды» эканаміст раённага спажывецкага таварыства Аксана Сайко.

Паводле слоў спецыяліста, сёлета «першая хваля» сапалкай ягады адышла вельмі хутка. Ад насельніцтва таварных клубніц закупіліся па 3,5—4 тысячы рублёў за кілаграм. Цяпер гэтая цана апусцілася да 2,2—2,8 тысячы рублёў. Нядаўна клубніцы ў скрынях для кансервавых заводаў прымалі па 1,5 тысячы, цяпер закупаюць ягады ў бочках для вывазаву па 1,4 тысячы рублёў за кілаграм. Мяркуюцца, што актыўнасць у здачы клубніц насельніцтва праявіць яшчэ да канца тыдня. Па апошніх звестках, толькі Лунінецкае раённае спажывецкага таварыства нарыхтавала ўжо 155 тон ягады. Варта нагадаць, што закупкі клубніц на тэрыторыі раёна вялі і іншыя раённыя спажывецкія таварыствы краіны.

Дарчы, менавіта адсюль 20 тон гэтых ягад былі накіраваны на замарозку ў новы цэх у Глускім раённым таварыстве, дзе ўсталявана новае абсталяванне. У міжсезонны перыяд, паведамілі нам у Белкаапсаюз, гэта прадукцыя будзе расфасавана ў дробную фасуюку і пойдзе на ўнутраны рынак. Арганізацыя продаж замарожаных айчыных клубніц сёлета плануецца ўпершыню.

Сяргей РАСОЛКА.

БАЛОТНЫ ФУТБОЛ: чэмпіянат па калена ў гразі

Балотны футбол прадумалі ў Фінляндыі ў 1998 годзе. З тых часоў гульня набрала сур'ёзную папулярнасць. З 2000 года ў фінскім горадзе Хюронсалмі праводзіцца штогадовы чэмпіянат свету. Колькасць камандаў-удзельніц дасягае амаль трох соцень. Нацыянальныя чэмпіянаты праходзяць у Германіі, Вялікабрытаніі.

Згодна з правіламі, ігракі ганяюць мяч у балотнай гразі, часам правальваючыся ў яе па калена, а то і глыбей, і спрабуюць забіць гол. Гульня складаецца з двух таймаў па 13 хвілін кожны. Памер поля — 60 на 35 метраў. У кожнай камандзе пяць ігракоў і вараатар. Для удзелу патрабуецца невялікая сіла і выносливасць: да такіх цяжкасцяў, які сьцясаць і гразь, звычайна дадаецца сонца, якое смаліць, і камары.

Па матэрыялах Інтэрнэт-рэсурсаў.

Усміхнёмся!

Патрапілі ў Пекла амерыканец, індус і рускі. Сустрэў іх Чорт і кажа: — Усім, хто сюды трапілае, даю шанц пераісці ў Рай. І дастае здаровенную пугу: — Хто вытрымае тры ўдары і не закрывіць — адлускаю! Можаш абараняцца, чым захочаш. Першым выйшаў амерыканец. — Чым хочаш абараняцца? — Амерыканскай суперсталею! Яму выдалі сталёвую пугу. Чорт замахнуўся раз і... сталёвая пліта дажарыла. Другі раз — і амерыканец загарлаў на ўсё Пекла. — Наступны, — кажа Чорт. Выходзіць індус. — Чым будзеш абараняцца? — Нічым! — адказвае індус. — Я 80 гадоў займаўся ёгай, і ў медытацыі цела не адчувае болю! — Добра. Першы удар. Індус: — Ошшш... Другі удар. Індус: — Ошшш... Трэці удар. Індус: — Ошшш... — Бач ты... Яшчэ ніхто не вытрымаў тры ўдары, — кажа Чорт. — Ну што ж, ты вольны, можаш ісці ў Рай. — Не, — кажа індус, — хачу застацца і паглядзець. Ва ўсіх анекдотах рускія вытрываюць. Хачу убачыць, як у яго ў гэты раз атрымаецца. Чорт: — Добра, застанься. — Да рускага. — Ну, чым думаеш абараняцца? — Чым? Індусам, вядома!

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

СКАНВОРД 25 чэрвеня. Па гарызанталі: Папараць. Пасар. Лага. Атол. Асот. Бор. Твар. Каза. Фол. Рунь. «Палтава». Рай. Піка. Аран. Рака. Дарвін. Водар. Агарод. Рута. Арбітр. Карэ. Мян. Анабас. Скат. Агарак. Гора. «Камарынак». Па вертыкалі: Прататып. Кауун. Табло. Кот. Адам. Фара. Ягвар. Слова. Драч. Папа. Лайка. Смага. Агат. Рыбак. Мом. Пасат. Агара. Адр. Кар. Гол. Нара. Карп. Патака. Банкір. Раб. Камора. Кантора. Кап. Даспята.

СКАНВОРД 19 чэрвеня. Па гарызанталі: Кактэйль. Кра. Дрот. Раб. Агат. Бак. Трос. Арэх. Літ. Тара. Алёніны. Дар. Сапа. Анис. Удар. Тандам. Атака. Апарос. Анаг. Баркас. Тога. Ушу. Атаман. Адам. Прусак. Гало. Захад. Кампратат. Па вертыкалі: Рэпертур. Дача. Чоен. Ата. Рагу. Ліда. Шлюпка. Гліна. Табу. Каір. Тырса. Ашуг. Корт. Народ. Сак. Карта. Апала. Бор. Ком. Маса. Яхта. Саната. Бархан. Ром. Пірога. Крытыка. Пас. Санскрыт.

СКАНВОРД + ЛАБЫРЫНТ

Склад Андрэя Міхайлаў. Лабэрынт з выявамі і тэкставымі пазначэннямі.

Рудбекія

Ярка-жоўтыя кветкі, быццам залатыя прамеанькі, упрыгожваюць сад у другой палове лета. Цвіце рудбекія ў жніўні, верасні, кастрычніку, мае суквецці ў выглядзе садковых рамонкаў. Добра выглядаюць адзіночныя і групавыя пасадкі на фоне газона, а таксама астраўкі залатых, бронзавых-карычневых, цёмна-ружовых кветак рудбекіі ў змешаных кветкавых кампазіцыях. Гатункі Рудбекія пурпурова і Залатая вежа высаджваюць як высокараслыя расліны (80–90 і 60–70 см) на заднім плане зборных кветнікаў і рабатак, з паўднёвага боку агароджаў, групамі на газоне. Рудбекія — непатрабавальная да глебы расліна, але лепш расце на участках, дзе ўносіліся перагноі. Гэта святлолюбівая расліна, але можа пераносіць лёгкае зацяненне, любіць паліў, нядрэнна пераносіць гарачае засушлівае надвор'е, прыктычна не губляючы докарматыўнасці. Догляд заключаецца ў праполцы, ва ўнясенні ўгнаенняў у пачатку росту. У 10 л вады разводзяць па 1 ст. лыжцы нітрафоскі, сульфату калію і «Агрэколы-7». Можна гату падкормку паўтарыць праз 2 тыдні. Рудбекію размнажаюць насеннем, якое высяваюць адразу ў адкрыты грунт. Лепш гэта рабіць у чэрвень—ліпені. Цвіценне пачынаецца на другі год і працягваецца з ліпеня да замаразкаў. Расліна недаўгавечная, кусты гінуць на трэці год, толькі некаторыя з іх растуць да 5 гадоў, таму неабходна пастаянна дасяваць і абнаўляць кусты. Рудбекію бліскуча размнажаюць вясной дзяленнем куста. Рудбекію рассячваюць размнажаюць вясной ці ў верасні таксама ў асноўным дзяленнем куста, раздзеленыя часткі высаджваюць на адлегласці 1 м адна ад другой, бо расліна хутка разрастаецца.

Восень сярод лета

Садаводы часта назіраюць такую з'яву, калі лісты ў плодовых дрэў сярод лета мяняюць афарбоўку, спачатку яны жаўтуць або чырванюць, а потым наогул абсыпаюцца. Вяснова накіонт гэтага з'яваюцца, што бывае ёг на розных прычынах: з-за дысбалансу сілкавання глебы, механічных ці іншых пашкоджанняў або фізіялагічнай несумяшчальнасці прышчэпка і прышчэпы (прывіва і подвой). Адна з віновічў асенняй афарбоўкі плодовых раслін можа быць недахоп элементаў сілкавання ў глебе. Гэта ў першую чаргу працягваецца на ніжніх лістах аднагодовых парасткаў. Пры дэфіцыце азоту яны робяцца светлымі, дрэбнымі. Характэрны сімтом недахопу калію — чырвоны абодок ліставой пласцінкі. Калініна і азотная недастатковае праяўляюцца разам, таму што пры недахопе калію расліны не могуць эфектыўна выкарыстоўваць азот, які знаходзіцца ў глебе. Пры фосфарным галаданні назіраецца пачырваненне ўсяго ліста. На лёгкіх пясчаных глебах магчымы недахоп маганію, пра што сведчаць жоўтыя і чырвоныя плямы паміж жылкамі ліста. Яшчэ адна прычына прыгнечанага росту плодовага дрэва — вельмі глыбокая пасадка. Вясной мёрзлая глеба не прапускае талую ваду, з-за гэтага пры працяглым раставанні снегу кара ніжняй часткі штамба падравае. Кальцавое не пашкоджанне прыводзіць да парушэння сілкавання і гібелі дрэва. Таму расліны на цяжкіх глебах садзяць крыху вышэй, так, каб каранёвая шышка (месца пераходу стала ў карань) не загіблялася на працягу ўсяго жыцця дрэва. Часам асенняя афарбоўка лістоў бывае ў дрэва, якое быццам бы і здаровае, але пры вясновым разглядзе можна заўважыць, што дрот ці вярочка, на якіх вісела этыкетка, так упілася ў дрэва пры яго росце, што адбывалася перацяжка кары. Гэта можа прывесці да адлому галінкі, дзе была перацяжка, а часам гіне ўсё дрэва. Так што вешаць этыкетку трэба з запасам «на вырасць».

26 чэрвеня. Дзве даты. Цытата дня. 1925 год — у Заходняй Беларусі заснавана Беларуская сялянска-рабочая грамада (БСРП), масавая легальная рэвалюцыйна-дэмакратычная і нацыянальна-вызваленчая арганізацыя. 1945 год — Беларусь ССР разам з іншымі дзяржавамі антыгитлерўскай кааліцыі—заснавальніцамі ААН падпісала Статут Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, які быў ратыфікаваны Вярхоўным Саветам БССР 30 жніўня 1945 года. «Калі дасягаеш мэты, разумей, што шлях і быў мэтай». Поль Валеры (1871-1945, французскі паэт.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валяціна ШПІЛЕўСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 18 (269)

Лекавая сыравіна на агародзе

(Працяг. Пачатак у нумары за 17 чэрвеня.) Уздоўж агароджа часта сустракаецца палын звычайны, або чарнобыль. Яго карані таксама служаць выдатнай лекавай сыравінай. У народнай медыцыне іх выкарыстоўваюць у якасці мачагоннага сродку пры мочакамённай хваробе, пры дыябеце ў пажылых людзей. Для гэтага карань заварваюць з розліку: 15 г караня на 3 шклянкі кіпеню, настойваюць 30 хвілін, прымаюць да яды. На працягу дня трэба выпіць гэтыя 3 шклянкі. Курс лячэння некалькі месяцаў. Выкарыстоўваюць палын звычайны і пры лячэнні страўнікава-кішчачных захворванняў, для апетыту, пры коліках, запарах. З ранняй вясны адрастае чыстацел. Сок яго каранёў і травы — вельмі дзейны сродка ад бародавак. Расліна змяшчае алкалоіды, якія ўваходзяць у склад вельмі эфектыўнага антымікробнага прэпарата сангвітарына. Ён валодае жаўцягонным, мачагонным, антымікробным дзеяннем. Аднак унутр чыстацел трэба прымаць з вялікай асцярожнасцю — расліна ядымае. Перш чым яго прымаць, праверцеце з фітатэрапеўтам. Чыстацел конская часта сустракаецца на агародах з кіслай глебай. У лекавых мэтах выкарыстоўваюць яго карані. Гэта расліна ў вялікіх дозах валодае слабительным дзеяннем. У народнай медыцыне яна выкарыстоўваецца для паласкання рота пры стаматытах. Як жаўцягонны сродка прымяняюць адвар з травы: 1 ч. лыжку сыравіны заліваюць шклянкай кіпеню, варяць на невялікім агні 10–15 хвілін, ахалоджваюць, працэдуруюць і прымаюць па 1 ст. лыжцы 3 разы на дзень да яды. Яшчэ адна распаўсюджаная трава-пастэзелле — звяздчатка, або макрыца. Яна раздражняе гаспадароў прысцядзібных участкаў, аплятаючы грядкі. А між тым гэта прызнаная лекавая расліна, якая валодае процізапаленчым, умераным жаўцягонным і мачагонным дзеяннем. Прымяняюць яе для лячэння хранічных захворванняў печані, пры жоўце і мочакамённай хваробе, запаленчых захворваннях бронхаў і лёгкіх, для лячэння гіпертаніі і ішэмічнай хваробе сэрца на пачатковых стадыях. У апошніх двух выпадках рэкамендуецца даваць расліну ў салаты. Сыравінай служаць наземная частка макрыцы, якую збіраюць у час цвіцення і сушаць у памяшканні, якое добра праветрываецца, расклаўшы тонкім слоем. Выкарыстоўваецца ў выглядзе настою ці адвару. Адвар гатуецца для прыняцця ваннаў пры ацёчнасці ног і ў выглядзе прымокач для лячэння дыятезу. Настой: 1 ст. лыжку расліны заліваюць шклянкай кіпеню, настойваюць паўгадзіны і, працэдуўшы, прымаюць па 1/3 шклянкі 3 разы на дзень да яды. Можна выкарыстаць для прыгатавання настою і свежую траву, толькі браць яе трэба больш — 2 ст. лыжкі.

Караняплоды і іх хваробы

«У мінулым годзе пры захоўванні правільна хваробы морквы ў выглядзе гнілі, а ў канцы захоўвання морква была проста спарханая. Можна яна была заражана яшчэ ў час росту? Што гэта за хваробы і якіх пазбегчы?» Марыя ВВЫШНЯВЕЦ, Мядзельскі раён. Альтэрнарыва, ці чорная рама, сельдэрэй, пятрушка, пастернак. У маладых раслін чарнее ножка, у далейшым на лістах утвараюцца бурныя плямы, якія пакрываюцца сажыстым налётам. Пры захоўванні на паражоных караняплодах відыць сухія, вугальна-чорныя плямы. Захворванне падобна на фемоз, але адрозніваецца тым, што на разрэзе паражоная тканка караняплода вугальна-чорная (пры фемозе — карычнева-ва). Каб пазбегнуць гэтага захворвання, перад сямбюй прагравайце насенне ў гарачай вадзе (52–53 градусы) на працягу 15 хвілін з далейшым ахалоджаннем, альбо апрацуйце іх біяпрапаратамі імуніцафат. Збірайце заражаныя лісты, знішчайце пасля ўборкі раслінныя рэшткі, перад закладкай на захоўванне прасушайце караняплоды на сонцы. Фамоз, альбо сухая гніль праяўляецца ў канцы вегетацыі ў выглядзе карычнева-шрых плям на лістах, затым пераходзіць у цёмна-карычневую. Тканка становіцца рыхлай, нярэдка з пустотамі, унутры якіх відыць грыбніца. Альтэрнарыяе расліны ў час вегетацыі 1-працэнтнай бардоўкай вадкасцю. Захоўвайце тэмпературны рэжым і патрэбную вільготнасць пры захоўванні караняплодаў. Бурная гніль праяўляецца толькі на лістах морквы ў выглядзе невялікіх круглаватых ці прадаўгаватых карычневых плям. Каб пазбегнуць гэтага захворвання, таксама як і ў двух папярэдніх выпадках прагравайце насенне ў гарачай вадзе на працягу 15 хвілін, перад сямбюй апрацуйце іх біяпрапаратамі агат 25К і імуніцафат. У перыяд вегетацыі апрацуйце расліны бардоўкай вадкасцю, у час захоўвання перыядычна выдзівайце захварэлыя караняплоды.

«Кормім» расліны правільна

Часта садавод-агароднік уносяць мінеральныя ўгнаенні без уліку надвор'я. А між тым, у халоднае надвор'е падкормкі лішца забяспечыць расліны, таму што бактэрыі рэчывы дрэнна паступаюць у карані. Пры падкормцы раслін разведзенымі ў вадзе мінеральнымі ўгнаеннямі з лейкі на лісты часта трапляе раствор. Гэта вылікае апёк. Падкормліваць растам устанавіць трэба акуратна пад карань, а калі раствор вадкава трапіць на лісты, яго трэба змыць чыстай вадкай. Падкормкі вадкімі ўгнаеннямі на сухой глебе прыводзіць да апёка каранёў. Спачатку трэба змачыць зямлю вадкай, а затым падкормліваць.

Вытайце ў наступным нумары

А ВЫ НЕ ХОЧАЦЕ ЗАВЕСЦІ ў КВАТЭРЫ ХАТНЯГА «КАРЛСАНА»?

Выбіраем просты, надзейны і недарогі бытавы вентылятар. Вентылятары і цяпер ёсць практычна ў любой кватэры. Проста мы іх не заўсёды бачым і памятаем пра іх. Не верыце? Многія мадэлі электраабгравальніку, увільгатняльніку, электракамінаў маюць убудаваныя вентылятары, якія дапамагаюць ствараць камфорт у жыллі. А кухонная выцяжка? Што ўласна ў ёй з'яўляецца галоўным? Проста ўсе вентылятары ў памятных электрабытавых прыборах прадаюцца і ўстанавіваюцца не пасобку, а ў камплекце. Таму, паўтарыся, іх бачым бы і няма. Але ёсць бытавыя вентылятары, якія заўсёды навідавоку. Скажам, у тудале або ваннай пакоі. Там яны патрэбны адпаведна для выдалення непрыемных пахаў і залішняй вільготнасці (у апошнім выпадку гэта важна для высыхання бязліны, прафілактыкі з'яўлення цвілі, калі ёсць люстэркі ці шкло, — і для іх таксама).

Сёння. Сонца. Месяц. Імяніны. Мінск 4.39 21.46 17.07 Віцебск 4.20 21.44 17.24 Магілёў 4.29 21.36 17.07 Гомель 4.35 21.23 16.48 Гродна 4.56 21.59 17.03 Брэст 5.06 21.50 16.44

Надвор'е на заўтра. Геамагнітны ўзрушэнні. Абарона: німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў, невялікія геамагнітныя узрушэнні, слабая геамагнітная бура.

Post factum

САБАКУ ПАЗБАВІЛІ 10 МІЛЬЁНАЎ ДОЛАРАЎ

Суд Нью-Йорка паставіў пазбавіць любімага сабаку вядомай амерыканскай мільярдэрскай Лявона Хелмслі, якая памерла амаль год таму, значнай частка спадчыны — дзесяці дзевяці мільёнаў долараў, паведамляе Reuters. Аднак, як запэўніваюць апекуны малельскай балонкі па мянушцы Трабл, пакінутых грошай ёй хопіць яшчэ на дзесяць гадоў самага раскошнага існавання.

Сваім рашэннем суд ухваліў кампрасісную дамову паміж спадчыніцамі Хелмслі і пракурорай штата Нью-Йорк, згодна з якой 9-гадоваму сабаку дастанецца «ўсяго» 2 мільёнаў долараў на падставе таго, што на момант складання заваявання сама гаспадыня была «псіхічна нездарова». Гэтыя два мільёны, паводле слоў апекуноў, з гэтак перакрыты ўсе выдаткі — кругласутачную ахову сабачкі (100 тысяч у год), паслугі шыршніцы (8 тысяч) і выдатную ежу (1,2 тысячы). Пры гэтым галоўнаму «кіраўніку», які адказвае за «сабачае жыццё», пакладзена з той жа спадчыны 60 тысяч долараў зарплаты ў год.

Другім (пасля гэтага сабачкі) спадчынікам, які таксама атрымаў вялікае багацце, стаў Элвін Розенталь, брат мільярдэрскай, — дасталася дзесяць мільёнаў долараў. Акрамя таго, яму было даручана кіраванне трасавым фондам, з якога і будзе фінансавацца раскошны жыццё любімага сабачкі памёрлай і пахаванне жывёл у выпадку яе смерці. Вядома, што Лявона Хелмслі настолькі любіла свайго сабаку, што распарадзілася пахаваць яго побач з сабой у сямейным маузалей. Што датычыцца чашчэрэй унукаў Хелмслі, дзяткі ёя сына, які памёр у 1982 годзе, то двое з іх атрымалі спадчыну ў памеры пці мільёнаў долараў, але толькі пры ўмове, што яны будуць наведваць магілу бацькі не радзей чым адзін раз у год. Іншыя два ўнкі, паводле ранейшага заваявання Хелмслі, не атрымалі нічога «па прычынах, якіх ім вядомыя», цяпер жа, паводле рашэння суда, атрымалі шэсць мільёнаў долараў.

Калісьці Лявона Хелмслі разам са сваім мужам Гары заснавалі гіганцкую бізнэс-імперыю, якая валодае самай прэстыжнай нерухомасцю ў Нью-Йорку, а таксама сеткай гатэляў у розных рэгіёнах ЗША. У прыватнасці, іх кампанія Helmsley Enterprises належыць знакаміты хмарачос Empire State Building, які пасля трагічнага разбурэння ў 2001 годзе вуж-двайнят Сусветнага гандлёвага цэнтра зноў стаў самым высокім будынкам у Нью-Йорку.

Амерыканская вера пры жыцці Хелмслі ўзнагародзіла яе мянушкай «каралева дробязнасці». Як расказаў адзін з яе былых супрацоўнікаў, яна аднойчы сказала: «Толькі маленькія людзі плацяць падаткі». Нягледзячы на тое, што сама Хелмслі гэта адмаўляла, у 1992 годзе ёй давялося правесці паўтара года ў федэральнай турме за ўхіленне ад выплаты падаткаў. Дарэчы, пазней адзёненне, у якім яна знаходзілася ў турме, было прададзена на аўкцыёне за 850 тысяч долараў. Вось як робіцца бізнэс у свеце!

АМЕРЫКАНЦУ ДАЗВОЛІЛІ ЗМЯНІЦЬ ІМЯ Сваю непакінутую веру ва Увышшняга жыхар амерыканскага штата Ілінойс вырашыў прадэманстраваць, змяніўшы сваё цалкам звычайнае імя на сімвалічнае «Мы верым у Бога», перадае Associated Press.

Жанчыны робяць кар'еру

Незвычайная ідэя прыйшла Стыву Кройшэру на 57-м годзе жыцця. Вырашыўшы не шурацца фармальна, мужчына падаў прапанаванне на змену імя ў акруговы суд, які дзямі даў станоўчы адказ. Новае імя In God We Trust, дзе In God стала імям, а We Trust — прывітаннем, хутка павінна з'явіцца ў пашпартзе яго носьбіта. Сам «акс-Стыў», які суміячае работу вадзіцеля школьнага аўтобуса з дзейнасцю вольнага мастака, кажа, што новае імя сімвалізуе дапамогу, якую Бог аказваў яму ў цяжкай перыяды яго жыцця. Цікава, што амерыканец, які выбраў сабе такое незвычайнае імя, цяпер можа знайсці сябе на любой банкнотце і манеце ЗША. Менавіта фраза In God We Trust фігуруе на амерыканскай валюце побач з надпісам E Pluribus Unum («Са шматлікіх — адзінае»).

У перыяд масавых скарачэнняў

Жанчыны робяць кар'еру. Больш паспяхова, чым мужчыны. Вучоныя з Універсітэта Ілінойса даказалі, што ў эпоху масавых скарачэнняў персаналу кампаній ахвотна прызначаюць жанчын на важныя пазіцыі, і тыя не губляюць шанцу — робяць нашмат больш паспяховыя кар'еры, чым прадстаўнікі моцнай паловы. Аднак мужчыны хутка наганяюць страчанае...

У рамках даследавання былі прааналізаваны дадзеныя ад ажно 500 найбуйнейшых кампаній ЗША, занятых у сферы прамысловай вытворчасці. Ацэньваліся вынікі скарачэнняў персаналу, якія гэта тая фірма праводзіла ў сярэдзіне 1980-х і пачатку 1990-х гадоў. Як аказалася, пасля масавых звальненняў жанчыны займалі 36 працэнтаў менеджарскіх пасадаў — прыкметна больш, чым да пачатку скарачэнняў (24 працэнты). У цэлым жа, кампаніі, якія перажываюць перыяд скарачэнняў, прасоўваюць жанчын па службовых прыступках нашмат хутчэй (на 25 працэнтаў), чым мужчын. Аднак кар'ерныя поспехі прадстаўніц прыгожай паловы недаўвечныя: праз год-два колькасць мужчын сярод менеджараў ізноў пачынае ўзрастаць.

Аўтары даследавання тлумачаць гэтую з'яву наступным чынам: кіраўніцтва кампаній асцерагаецца, што вялікая колькасць «жаночых» павышэнняў па службе можа справакаваць незадаволенасць менеджараў-мужчын. Тут выяўляецца феномен так званай «шклянцы столі»: па меры прасоўвання жанчын па службовых прыступках хуткасць іх кар'ернага росту запавольваецца — яны як быццам упіраюцца ў нябачную, але непераададльную перашкоду.

Рэйтынг краін, у якіх жывуць самыя прывабныя жанчыны. Часопіс для падарожнікаў Traveler's Digest склаў рэйтынг краін і гарадоў, у якіх жывуць самыя абалюныя і прывабныя жанчыны. Расія і яе сталіца займаюць у гэтым спісе не апошняе месца, хоць і не ўваходзяць у рэйтынг «самых бяспечных», «самых модных» або «самых прыемных для наведвання» месцаў.

Самым прывабным з гэтага пункту гледжання месцам для турыстаў-мужчын, які суб'ектыўна мяркуюць аўтары агляду, з'яўляецца Швецыя і яе сталіца Стакгольм. У гэтым горадзе так шмат прыгожых дзятчат, што «здаецца»

Мужчына сярэдняга года вырашыў пачаць усё з чыстага ліста і выставіў усё сваё жыццё на Інтэрнэт-аукцыён. Цяпер ён збіраецца адсвяткаваць гэтак рашэнне, пакуль папункі будучы змагацца за яго работу, дом і сямброў, паведамляе сайт «ФАКТNEWS».

Брытанскі імігрант у Аўстралію 44-гадовы Ян Ушэр паабяцаў прадставіць пераможцу аўкцыёну сваім сябрам, падзяліцца з ім сваім чынам, а таксама перадаць правы на свой дом коштам 420 тысяч долараў. Калі здэдка абдудзецца, брытанец пакіне свае толькі пашпарт, гадзіннік, а таксама адзенне, якое будзе на ім у той момант. Паводле слоў Ушэра, ён вырашыў пачаць новае жыццё пасля таго, як расставіў са сваёй жонкай Лаўрай два гады таму. Такім чынам, продаж усіх рэчаў здаецца яму лагічным завяршэннем сямейнай трагедыі.

Праз некалькі час пасля пачатку гандлю, стаўка на жыццё Ушэра дасягнула 300 тысяч долараў. «Я адкрыў бутэльку шампанскага, калі стаўкі перавалілі за адзінку 400 тысяч», — заявіў падпрымальны імігрант. — Гэта неверагодна, што стаўкі падняліся так хутка». Зрэшты, як пазней высветлілася, гэта быў толькі пачатак. На сёння жыццё Ушэра ацанілі ўжо ў 2,2 мільянаў долараў.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адазначаць за змест рэкламы нясучы рэкламадаўцы. Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў у год. Тыраж 32.856 н.д. № 3371. Нумар падпісанні ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12